

हिंदीची सक्ती नको, पण द्वेषही विद्यार्थ्यांच्या हिताचे नाही : शरद पवार

मुंबई : हिंदी भाषेची सक्ती असू नये, पण तिचा द्वेष करणंही विद्यार्थ्यांच्या हिताचं नाही, अशा शब्दांत राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार गट)चे प्रमुख शरद पवार यांनी हिंदी सक्तीच्या मुद्द्यावर आपली पहिली स्पष्ट प्रतिक्रिया व्यक्त केली. देशातील सध्याच्या राजकीय वातावरणात भाषावाद पुन्हा एकदा ऐरणवीर असताना पवार यांनी तितक्याच संतुलित आणि वास्तववादी भूमिकेने चर्चेला नवा दृष्टिकोन दिला आहे. ते म्हणाले, हिंदीची सक्ती होऊ नये हे खरं आहे. पण कोणी ती भाषा शिकत असेल, बोलत असेल, तर फक्त विरोधासाठी विरोध करण्याचं कारण नाही. भाषेच्या नावाने वैर नको. शरद पवार यांनी भाषेच्या निवडीचा निर्णय विद्यार्थ्यांवर आणि त्यांच्या पालकांवर सोडवा, असेही स्पष्ट केले. एखाद्या विद्यार्थ्याला कोणती भाषा शिकायची हे त्याने आणि त्याच्या पालकांनी ठरवावं. शिक्षणामध्ये सक्ती नको, मार्गदर्शन हवं, असं सांगत त्यांनी राज्यघटनेच्या मूलभूत अधिकारांचा आधार घेत भाषाविषयक स्वातंत्र्याचं समर्थन केले. पवार पुढे म्हणाले, आपण एक गोष्ट विस्मृ नये. देशातील ५५ ते ६० टक्के जनता ही हिंदी भाषा बोलते. त्यामुळे संवादासाठी, समजुतदारपणासाठी हिंदीचं महत्त्व नाकारता येत नाही. तिच्याकडे दुर्लक्ष करणंही योग्य ठरणार नाही. मात्र त्यांनी स्पष्ट केले की, हिंदीचं महत्त्व मान्य करणं म्हणजे इतर भाषांचा अवमूल्यन नव्हे. आणि हे कारण देऊन कुणावर सक्ती करणं अजिबात योग्य

मनसेसाठी सध्या हिंदीचा मुद्दा महत्त्वाचा, युतीत तूर्त रस नाही : संदीप देशपांडे

मुंबई : राजकीय वतुळ्यात दोन्ही ठाकरे एकत्र येण्याबाबत चर्चा रंगल्या आहेत. उद्धव ठाकरे यांनीही पक्षाच्या वर्षांपासून दिनी आयोजित मेळाव्यात मनसेसोबतच्या युतीबाबत सकारात्मकता दर्शवली. असे असताना मनसेने मात्र सध्या युतीपेक्षा हिंदी सक्तीविरोधी आंदोलनावर लक्ष केंद्रित केले आहे. यासंदर्भात बोलताना मनसे नेते संदीप देशपांडे यांनी "आम्ही सध्या हिंदी सक्तीच्या विरोधासाठी रस्त्यावर उतरलो आहोत, युतीमध्ये फारसा रस नाही," असे स्पष्ट केले. त्याचबरोबर युतीचा विषय चर्चेत येत असतानाच, देशपांडे यांनी शिवसेनेच्या गतकालीन निर्णयावरही जोरदार टीका केली आणि उद्धव ठाकरेंच्या उत्साहामागील हेतूवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले. हिंदी भाषा सक्तीच्या मुद्द्यावरून महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेने सरकारविरोधात तीव्र आंदोलनाचा पवित्रा घेतला आहे. पालक मीटिंग्स, सहाजी मोहीम, निदर्शने आणि जनजागृती उपक्रम आयोजित करण्यात येणार असल्याची माहिती मनसे नेते संदीप देशपांडे यांनी दिली.

बेगानी शादी में ठाण्याचा अब्दुल्ला का नाचतो संजय राऊत यांचा एकनाथ शिंदेंवर निशाणा

मुंबई : भाजपमध्ये जाण्यासाठी शिंदे गट खूप उतकवळ झाला होता, तुम्ही तुमचे बघा. दोन भावांनी कुणासोबत युती करावी हा आमचा प्रश्न आहे. तुम्ही कोण आहात? बेगानी शादी में ठाण्याचा अब्दुल्ला का नाचतो आहे, असे म्हणत ठाकरे गटाचे खासदार संजय राऊत यांनी एकनाथ शिंदेंवर निशाणा साधला आहे. संजय राऊत पुढे बोलताना म्हणाले की, राज ठाकरे-उद्धव ठाकरे हे भाऊ आहेत. दोन पक्ष एकाच विचारधारेचे आहे दोघे ठरवतील काय करायचे ते, ठाण्याच्या अब्दुल्लाचा काय संबंध असा टोला संजय राऊतांनी एकनाथ शिंदेंना लगावला आहे. शिवसेनेच्या मेळाव्यात शिंदेंनी मनसे-उबाठा युतीवर केलेल्या टीकेला त्यांनी प्रत्युत्तर दिले आहे. एकनाथ शिंदे यांच्या तोंडी जी भाषा आहे ना ती अघोरी विद्या करणाऱ्यांची भाषा आहे. मारणं, मूर्ख, हत्या हे शब्द वापरणारे अघोरी लोक आहेत. ज्यांनी आयुष्यभर तुम्हाला पासले त्यांच्याबद्दल असे बोलणे नीचपणाचे आहे, असे ठाकरे गटाचे नेते संजय राऊत यांनी म्हटले आहे. एकनाथ शिंदेचा दोघे बंधू एक येण्याच्या चर्चेवर तीळपापड का झाला आहे. त्यांची अघोरी विद्या कामा येत नाही का?, असा खोचक सवाल राऊतांनी केला आहे. पुढाव्हटीमध्ये काफलेले रेडे तुम्हाला यश देत नाही का? फडणवीस यांनी तुमचे पापमुसण केले.

महाराष्ट्रातील स्टार्टअप्सना मिळणार गुगलचे बळ : मंगलप्रभात लोढा

मुंबई : राज्यात अधिकाधिक उद्योजक तयार व्हावेत यासाठी राज्य सरकारकडून मागील काही वर्षांपासून स्टार्टअप्सना प्राधान्य दिले आहे. त्याचधर्तीवर आता राज्यातील कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) स्टार्टअप्सना अधिक सक्षम करण्यासाठी राज्य सरकारने पावले उचलली आहेत. त्यानुसार कृत्रिम बुद्धिमत्ता स्टार्टअप्सना माहिती क्षेत्रातील जागतिक कंपनी असलेल्या गुगलचे बळ मिळणार आहे. गुगलच्या माध्यमातून या स्टार्टअप्सना उद्योगासाठी जगाच्या कानाकोपऱ्यात संधी उपलब्ध होणार आहे. त्यामुळे भविष्यात भारतातील स्टार्टअप्सना नवीन संधी उपलब्ध होण्याबरोबरच त्यांना जागतिक ओळख मिळण्याचा मार्ग मोकळा होणार आहे. महाराष्ट्रातील स्टार्टअप्सना जागतिक स्तरावर गेण्यासाठी कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री मंगलप्रभात लोढा प्रयत्नशील आहेत. या अनुषंगाने माहिती क्षेत्रातील अग्रगण्य जागतिक कंपनी गुगलच्या सहकार्याने महाराष्ट्रात उद्योगाच्या नव्या संधी निर्माण करण्याचा प्रयत्न सुरू आहे.

चंद्रभागेत बुडून तरुण भाविकाचा मृत्यू

■ महासागर प्रतिनिधी, पंढरपूर, दि. २० : आषाढी एकादशी यात्रेला अवघे काही दिवस उरले असताना पंढरपूरमध्ये एक दुर्दैवी घटना घडली आहे. चंद्रभागा नदीत बुडून शुभम पावले (वय २७) या तरुण भाविकाचा मृत्यू झाला आहे. या घटनेमुळे भाविकांमध्ये हळहळ व्यक्त होत आहे.

मिळलेल्या माहितीनुसार, शुभम पावले हा आपल्या मित्रांसोबत विठ्ठलाच्या दर्शनासाठी पंढरपूरला आला होता. पुंडलिक मंदिराशेजारील चंद्रभागा नदीपात्रात स्नानासाठी उतरला असता पाण्याचा अंदाज न आल्यामुळे तो बुडाला, अशी शक्यता वर्तवली जात आहे. या घटनेची माहिती मिळताच तात्काळ शोध मोहीम राबवण्यात आली. तब्बल चार तासांच्या अथक प्रयत्नांनंतर शुभमचा मृतदेह सापडला.

या अपघातामुळे आषाढी वारीच्या पारश्वर्ध्मीवर सुरक्षेच्या उपाययोजनांवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. तुकाराम महाराज आणि संत ज्ञानेश्वर महाराज यांच्या पालख्या आज पुण्यात मुक्कामी आहेत. पुणे महानगरपालिका आरोग्य विभाग पावलेला या सेवेसाठी सज्ज असून, पालख्यांच्या मुक्कामस्थळी वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. आषाढी वारीसाठी उजनी धरणातून भीमा नदीत (चंद्रभागा) १६०० क्युसेक्सने पाणी सोडण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

धरती आबा जनजातीय ग्राम उत्कर्ष अभियान अंतर्गत आदिवासी समाजाच्या गावात १७ प्रकारच्या योजना राबविणार : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

■ महासागर प्रतिनिधी, जळगाव, दि. २० : धरती आबा जनजातीय ग्राम उत्कर्ष अभियानअंतर्गत राज्यातील आदिवासी गावांमध्ये १७ प्रकारच्या योजनांची अंमलबजावणी करून आदिवासी समाजाचा कायापालट केला जाणार असल्याचे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले. धरणावर येथे उभारण्यात आलेल्या क्रांतिकारी खाऱ्याजी नाईक स्मारकाचे उद्घाटन व जामनेर तालुक्यातील गोद्री फत्तेपूर येथे गोर बंजारा आणि लंबाना कुंभ स्मृतीस्थळी पाच कोटी रुपयांच्या विविध विकासकामांचे ई-भूमिपूजन मुख्यमंत्री फडणवीस यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी धरणावर येथे आयोजित कार्यक्रमात मुख्यमंत्री बोलत होते.

कार्यक्रमाला केंद्रीय राज्यमंत्री रक्षाताई खडसे, जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन,

पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री तथा पालकमंत्री गुलाबराव पाटील, वस्त्रोद्योग मंत्री संजय सावकारे, आदिवासी विकास मंत्री डॉ. अशोक वुईके, खासदार रिमता वाघ, आमदार सुरेश भोळे, आमदार मंगेश चव्हाण,पद्मश्री चैत्राम पवार, अनिल

भालेराव, शरदराव ढोले, जिल्हाधिकारी आयुष प्रसाद आदी उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस म्हणाले, क्रांतिकारी खाऱ्याजी नाईक स्मृतीस्मारक अत्यंत सुंदर झाले आहे. राणी दुर्गावती, भगवान बिरसा मुंडा, सिद्धू-कान्हू, तंट्या मामा, झलकारी बाई, राधोजी भांगरे, भिमा नाईक, रुमाल्या नाईक, राणा पुंजा भिल, यांच्यासारख्या अनेक नायकांचे दर्शन या स्मारकात घडते. हे स्मारक केवळ ऐतिहासिक नाही, तर येथे आश्रमशाळा असून अस्मिता जागवण्याचे कार्यही केले जाते.

भविष्यात येथे महिलांसाठी कौशल्य विकास व फळप्रक्रिया प्रशिक्षण केंद्र उभारले जाईल. संस्कृती संवर्धनाचाही उपक्रम येथे राबविण्यात येईल.

छत्रपती शिवाजी महाराजांनी स्वातंत्र्याचा लढा सुरू केला आणि त्यानंतर जनजाती समाजातील अनेक नायकांनी इंग्रजांविरुद्ध लढा दिला. परंतु त्यांचा इतिहास दुर्लक्षित राहिला. स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवाच्या निमित्ताने अशा नायकांची माहिती नव्या पिढीपर्यंत पोहोचवण्याचा प्रयत्न होत आहे. त्यातून नव्या पिढीला प्रेरणा मिळेल, असे मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस यांनी सांगितले.

खाऱ्याजी नाईक यांनी १८५७ च्या समरात भिल्ल जमातीचे ३० हजार लढव्ये उभे करून महाराष्ट्र व मध्यप्रदेशात मोठा लढा दिला. त्यांच्या लढ्यामुळे इंग्रजांची सत्ता हादरली. इंग्लंडहून त्यांना ठार करण्याचे

आदेश आले. त्यांच्यावर त्या काळी दोन हजार रुपयांचे बक्षीस ठेवले होते. त्यांनी इंग्रजांचा खजिना लुटून शस्त्र खरेदी केली. हाजिथे अन्याय, तिथे खाऱ्याजी नाईकहू हे समीकरण बनले होते. अंबापाणीच्या लढाईत महिलांनीही शौर्य दाखवले. खाऱ्याजी नाईक अधिक काळ जगले असते तर कदाचित इंग्रजांना भारत सोडवा लागला असता, असेही मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस यांनी सांगितले. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या पुढाकाराने सुरू झालेल्या 'धरती आबा' योजनेतर्गत राज्यातील आदिवासी गावांमध्ये १७ प्रकारच्या योजनांची अंमलबजावणी होणार आहे. केंद्र शासनाने यासाठी ८० हजार कोटी रुपये मंजूर केले असून, पुढील ५ वर्षांत एकही आदिवासी बांधव बेरार राहणार नाही. त्यांना शिक्षण, रोजगार व रस्त्यांची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येईल.

विकसित महाराष्ट्र २०४७' साठी सर्वेक्षणामध्ये नागरिकांनी मत नोंदवावे

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २० : 'विकसित महाराष्ट्र २०४७' चे व्हिजन डॉक्युमेंट तयार करण्यासाठी विविध १६ क्षेत्र निहाय नागरिकांचे मत, अपेक्षा, आकांक्षा व प्राथम्यक्रम जाणून घेण्याच्या दृष्टीने राज्यव्यापी नागरिक सर्वेक्षण करण्यात येणार आहे. उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या क्युआर कोडवर नागरिकांनी आपले मत नोंदवून विकसित महाराष्ट्राच्या संकल्पनेमध्ये योगदान द्यावे. या सर्वेक्षणामध्ये नागरिकांची कोणतीही वैयक्तिक माहिती संकलित करण्यात येणार नाही.

केंद्र सरकारकडून स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त भारताला सन २०४७ पर्यंत विकसित भारत - भारत@२०४७ करण्याचा संकल्प करण्यात आला आहे. महाराष्ट्र राज्याची अर्थव्यवस्था सन २०२९ पर्यंत १ ट्रिलियन डॉलर व सन २०४७ पर्यंत ५ ट्रिलियन डॉलरपर्यंत पोहोचविणे हे राज्याचे ध्येय आहे. राज्याच्या ध्येयाची पूर्तता करण्याच्या दृष्टीने प्रत्येक क्षेत्रात ठसा राज्याच्या अर्थव्यवस्थेवर उमटवा यासाठी

करावयाचा आहे. आराखडा तयार करताना त्या-त्या क्षेत्रातील तज्ज्ञ व्यक्ती, शासकीय/अशासकीय संस्थांशी सल्लामसलत करण्यात येणार आहे.

विकसित महाराष्ट्राच्या व्हिजन मध्ये नागरिकांचे मत, अपेक्षा, आकांक्षा व प्राथम्यक्रम जाणून घेण्याच्या दृष्टीने राज्यव्यापी नागरिक सर्वेक्षण अभियानाचे उद्घाटन मुख्यमंत्री श्री. फडणवीस यांनी दिनांक १७ जून, २०२५ रोजी झाले आहे.

सर्व आयुक्त, जिल्हाधिकारी, मुख्य कार्यकारी अधिकार्यांपासून गावपातळीवरील कार्यालय प्रमुखांनी सर्वेक्षणामध्ये सर्व नागरिकांनी आपले अभिप्राय नोंदवावेत यासाठी दर्शनी भागावर फलक लावावेत, असे निर्देश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिले आहेत. यामध्ये नागरिकांनी क्युआर कोडवर आपले मत नोंदवून विकसित महाराष्ट्राच्या संकल्पनेमध्ये योगदान द्यावे. या सर्वेक्षणामध्ये सहभाग घेतलेल्या नागरिकांची कोणतीही वैयक्तिक माहिती संकलित करण्यात येणार नाही.

महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमावादासाठी उच्चाधिकार समितीची पुनर्रचना मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली १८ सदस्यांची नव्याने नियुक्ती

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २० : महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमाप्रश्ना संदर्भातील धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी राज्य शासनाने उच्चाधिकार समितीची नव्याने पुनर्रचना केली आहे. या समितीच्या अध्यक्षपदी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस असतील, तर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि अजित पवार यांच्यासह राष्ट्रवादी काँग्रेसचे (शरद पवार) सर्वेसर्वा शरद पवार यांचा ही या समितीत समावेश करण्यात आला आहे. सर्वपक्षीय आणि सर्वसमावेशक अशी ही समिती तयार केली

असून, सीमावादासंदर्भात राजकीय आणि प्रशासकीय पातळीवर समन्वय ठेवण्यासाठी तिचे कार्य महत्त्वाचे राहणार आहे.

नव्या सरकारच्या स्थापनेनंतर उच्चाधिकार समितीची पुनर्रचना करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा प्रश्न सोडविण्यासाठी समिती कार्यरत असणार आहे. या समितीच्या माध्यमातून सीमावादातील न्यायालयीन लढाई, सीमाभागातील विकासाचे प्रश्न तसेच कन्नड भाषिक राज्यातील मराठी भाषिकांचे हक्क व सुरक्षा यासारख्या मुद्द्यांवर सुसंगत आणि सशक्त धोरण राबवले जाणार आहे.

एक मुख्यमंत्री आणि दोन मुख्यमंत्र्यांसह राज्यसभा सदस्य शरद पवार, लोकसभेचे नारायण राणे, माजी मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण, उच्च व तंत्र शिक्षण आयोग समन्वयक मंत्री चंद्रकांत पाटील, पर्यटन मंत्री व समिती समन्वय शंभूराज देसाई, मंत्री प्रकाश आंबेडकर यांच्यासह आमदार जयंत पाटील, सुरेश खाटे, सुधीर गाडगीळ, सचिन शेठ्ठी, रोहित पाटील, राज्य नियोजन मंडळचे कार्यकारी अध्यक्ष राजेश क्षीरसागर, विधान परिषदेचे विरोधी पक्ष नेते अंबादास दानवे यांचा समितीत समावेश केला आहे.

बाणेरमध्ये डंपरच्या धडकेत दुचाकीस्वार तरुणीचा मृत्यू

■ महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. २० : भरधाव डंपरच्या धडकेत दुचाकीस्वार तरुणी मृत्युमुखी पडल्याची घटना बाणेर परिसरात घडली. अपघातात दुचाकीवरील सहप्रवासी तरुणी जखमी झाली. याप्रकरणी बाणेर पोलीसांनी डंपरचालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल केला. तेजल प्रकाश तावडे (वय २७, रा. तलासरी, जि. ठाणे) असे मृत्युमुखी पडलेल्या तरुणीचे नाव आहे. अपघातात प्राची जगनाथ पाचगे (वय २८, रा. डंगे चौक, धेरगाव) जखमी झाली. तिच्यावर खासगी रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. याप्रकरणी डंपरचालक राहुल भीमराव राठोड (वय २४, रा. भोंवडे वस्ती, रावेत) याच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. त्याला पोलीसांनी अटक केली. याबाबत प्राची पाचगे हिने बाणेर पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. पोलीसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, तेजल आणि प्राची बाणेर भागातील ज्युपिटर हॉस्पिटल परिसरातून गुरुवारी सायंकाळी पाचच्या सुमारास दुचाकीवरून निघाल्या होत्या. त्या वेळी गणेश मंदिर चौकात भरधाव डंपरने दुचाकीला धडक दिली. अपघातात तेजल गंभीर जखमी झाली. तेजल आणि प्राचीला तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. उपचारांपूर्वीच तिचा मृत्यू झाला होता. अपघातानंतर पसार झालेल्या डंपरचालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला. डंपरचालक राठोड याला रात्री उशीरा अटक करण्यात आली. सहायक पोलीस निरीक्षक केकाण तपास करत आहेत.

उद्धव ठाकरेंचा आगामी निवडणुकीसाठी प्लॅन तयार मनसे युतीबाबत सकारात्मक

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २० : राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांसाठी शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे गटाने निवडणुकीसाठी कंबर कसली आहे. या पार्श्वभूमीवर गुरुवारी पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हाप्रमुख आणि संपर्क प्रमुखांची महत्त्वपूर्ण बैठक पार पडली. स्थानिक पातळीवर युती व आघाडीच्या शक्यतेचा अभ्यास करण्याच्या सूचनांसह, मनसेसोबतच्या युतीबाबतही ठाकरेंनी सकारात्मक भूमिका दर्शवली. राज ठाकरेंसोबत नाहीच जुळले तर? उद्धव ठाकरेंकडून बँकअप प्लॅनिंगला सुरुवात करण्यात आली आहे. त्याचबरोबर मतदार यादीतील वाद, बोगस नावे आणि निवडणूक यंत्रणेतील चुटींवर विशेष लक्ष देण्याचे आदेश पदाधिकाऱ्यांना देण्यात आले.

शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाच्या जिल्हा आणि संपर्क प्रमुखांची आज दुपारी १२ वाजता शिवसेना भवनात बैठक झाली. या बैठकीत स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांसाठी आघाडी की मनसे सोबत युती केल्याने पक्षाचा फायदा होईल, याची स्थानिक पातळीवरील नेत्यांशी चर्चा करून घेण्यात आली. उद्धव ठाकरे यांनी दिले आहेत.

राज्यभरात स्थानिक पातळीवर युती, आघाडी करण्यासंदर्भात आढावा घ्यावा. जर युती, आघाडी झाली नाही तर सर्व जागांवर

पक्ष म्हणून लढण्यास तयार राहण्याच्या सूचना उद्धव ठाकरे यांनी दिल्या. महिन्याभरात हा अहवाल जिल्हाप्रमुख संपर्कप्रमुख यांनी घ्यायचा आहे. आगामी काळात मनसेसोबत युतीसाठी आपण सकारात्मक आहोत. मात्र, स्थानिक पातळीवर युती, आघाडी संदर्भात आढावा घेऊन माहिती द्या, अशा सूचना उद्धव ठाकरे यांनी जिल्हाप्रमुखांना दिल्या आहेत. स्थानिक पातळीवर कुठे आघाडी, युती करायची याबाबतचा निर्णय पक्ष घेईल. त्यामुळे महिन्याभरात हा अहवाल जिल्हाप्रमुख संपर्कप्रमुख यांनी देण्याच्या सूचना केल्या आहेत. उद्धव ठाकरे यांनी मतदार याद्यांमधील संशयास्पद वादीबाबत कार्यकर्त्यांना माहिती संकलनाचे आदेश दिले आहेत. मतदार याद्यांचा अभ्यास करा, लोकसभेनंतर विधानसभा निवडणुकीत मतदार कसे वाढले? गटप्रमुखांनी ४० लाख मतदार कसे वाढले हे तपासा, मतदार याद्यांचा घोळाबाबत माहिती समोर आणा अशा सूचना उद्धव ठाकरेंनी केल्या आहेत.

कोकण किनारपट्टीवर रेड अलर्ट

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २० : मुंबईसह उपनगरात मागील दोन दिवसांपासून मुसळधार पाऊस सुरू आहे. आज मुंबई आणि कोकण किनारपट्टीवर रेड अलर्ट जारी करण्यात आला आहे. मुंबई, ठाणे, पालघर या भागात गेल्या २४ तासांत सर्वत्र मुसळधार ते अतिमुसळधार पाऊस झाला आहे.

दरम्यान आयएमडीने व्यक्त केलेल्या अंदाजानुसार, कोकणातील रायगड, रत्नागिरी जिल्ह्याला २० ते २२ जूनपर्यंत वलो अलर्ट देण्यात आला आहे. या जिल्ह्यांमध्ये तुफान पावसाची शक्यता असून नागरिकांना आवश्यक असेल तरच घराबाहेर पडावे.

२० जूनला नंदुरबार, धुळे, जळगाव, नाशिक, छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यात तर पुढील ५ दिवस मराठवाड्यात आणि विदर्भ, मध्य महाराष्ट्रात ३ दिवस तुरळक ठिकाणी हलका ते मध्यम पाऊस होईल. पुण्यात २०, २२ जूनला तुरळक ठिकाणी मुसळधार ते अतिमुसळधार पाऊस होऊ शकतो, असे हवामानतज्ज्ञ माणिकराव खुळे यांनी सांगितले. इगतपुरीत गुरुवारी १४६, त्र्यंबकला १४३, तर नाशिकमध्ये ६० मिमी पावसाची नोंद झाली. त्यामुळे २४ तासांत गंगापूर धरणाचा साठा १४.७२, तर दारणाचा १४.६२ टक्क्यांनी वाढला. दारणातून ४७४२, तर नांदूर-मधमेश्वरमधून जायकवाडीच्या दिशेने

२४,९९८ क्युसेकने विसर्ग सुरू होता. दारणात ४३ टक्के साठा झाल्याने पाणी सोडण्याच्या कोटकांनुसार विसर्ग करण्यात आला. ५ वर्षांनंतर प्रथमच दारणातून जूनमध्ये विसर्ग झाला. खळखळणारे पाण्याचे प्रवाह आणि हिरव्यागार निसर्गाचा संगम भंडारदरा परिसरात अनुभववायला मिळतो. धरणाच्या कुशीतील धबधब्यांचा हा निसर्गनाद पर्यटकांना आपल्याकडे आकर्षित करत आहे. भंडारदरा परिसरात सध्या ८ ते १० धबधबे प्रवाहित झाले आहेत. एरव्ही जुलै-ऑगस्ट महिन्यात मान्सूनचा जोरदार पाऊस झाला की धबधबे प्रवाहित होतात. पण यंदा प्रथमच जूनमध्ये निसर्गाचे हे अणुदाददायक चित्र पाहायला मिळत आहे. कळसुबाई हरिश्चंद्रगड अभयारण्य परिसरातील आणि भंडारदर्यापासून १० किलोमीटर अंतरावर असलेल्या कोळटेंगे धबधब्याचे मनोहारी दृश्य. गेल्या काही दिवसांत येथे पर्यटकांची संख्याही वाढली.

जयकुमार गोरें खंडणी प्रकरणात दिल्लीच्या मांत्रिकाला अटक

■ महासागर प्रतिनिधी, सोलापूर, दि. २० : राज्याचे ग्रामविकास मंत्री जयकुमार गोरें यांच्या खंडणी प्रकरणात पोलीसांनी राजधानी दिल्लीतून एका मांत्रिकाला अटक केली आहे. याच मांत्रिकाच्या इशान्यानुसार एका महिलेने गोरें यांच्याकडे खंडणी मागितल्याचा आरोप आहे. साताऱ्यातील वडूज पोलीसस्थाना पथकाने ही कारवाई केली आहे. या कारवाईमुळे या प्रकरणी अनेक मोठे खुलासे होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

मंत्री जयकुमार गोरें यांनी आपल्याला विवस्त्र फोटो पाठवल्याचा आरोप एका महिलेने केला होता. या प्रकरणी महायुतीच्या गोटात एकच खळबळ माजली होती. पण त्यानंतर त्याच महिलेला मंत्री गोरें यांच्याकडून १ कोटी रुपयांची खंडणी मागितल्याप्रकरणी अटक करण्यात आली होती. त्यामुळे तिने केलेल्या आरोपांची हावा निघून गेली होती. या पार्श्वभूमीवर वडूज पोलीसांनी दिल्लीत जाऊन

अशोक शर्मा नामक मांत्रिकाला अटक केली आहे. या प्रकरणी आगोदरच खंडणी मागण्याच्या महिलेसह सत्ताधारी शिवसेनेचे (शिंदे गट) पदाधिकारी अनिल सुभेदार व अन्य एका पत्रकाराला अटक करण्यात आली आहे. पोलीसांच्या माहितीनुसार, मांत्रिक अशोक शर्मा हा राजधानी दिल्लीतील लक्ष्मीनगर परिसरात वास्तव्यास होता. तोच मंत्री जयकुमार गोरें यांच्याकडे खंडणी मागण्याच्या महिलेला वेळोवेळी मार्गदर्शन करत होता. त्याने तशी कबुलीही पोलीसांकडे दिली आहे. दिल्लीत एक मांत्रिक संबंधित महिलेला मदत करत असल्याची गुप्त खबर पोलीसांना मिळाली होती. त्यानुसार वडूज पोलीसांच्या एका पथकाने दिल्लीत धाव घेतली होती. खंडणी मागण्याच्या महिलेला मिळणाऱ्या १ कोटींच्या खंडणीचा काही हिस्सा या मांत्रिकाला देण्याचे ठरले होते, असे पोलीसांनी सांगितले आहे.

‘लबाड लांडगा’ देतोय शेतकऱ्यांना चकवा

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : खरिपाच्या बाह्य मशागतीसाठी अवकाळी पाऊस फायदाचा ठरला. त्याचा फायदा घेत शेतकऱ्यांची शेताची नांगरणी, वखरणी केली. मृग नक्षत्राला सुरुवाता होताच मृगसरी बरसण्याची अपेक्षा व्यक्त करीत अनेक शेतकऱ्यांची काहींनी धानाचे पन्हे, आवल्या टाकले. मात्र मृग नक्षत्राला आज १४ दिवसांचा कालावधी लोटून जिल्ह्यात जोरदार पाऊस पडलाच नाही. त्यामुळे मृग नक्षत्राचे वाहन असलेला ‘लबाड लांडगा’ शेतकऱ्यांना चकवा दिल्याने शेतकऱ्यावर दुबार पेरणीचे संकट ओढवळले आहेत.

जून महिन्याचा निम्याहून अधिक काळ उलटून गेला आहे. परंतु जिल्ह्यात अद्याप मुसळधार पाऊस पडलेला नाही. त्यामुळे जिल्ह्यातील शेतकरी खरीप पिकांच्या पेरणीची चिंता करत

मृग नक्षत्रात अत्यल्प पाऊस पडला. दुबार पेरणीचे शेतकऱ्यांवर संकट

नद्या, तलाव आणि विहिरी कोरड्याच जिल्ह्यात आतापर्यंत मुसळधार पाऊस न पडल्याने नद्या, तलाव आणि विहिरीमध्ये पाणीसाठा झालेला नाही. शेतकरी फक्त बोअरवेलच्या पाण्याने पेरलेल्या पिकांना पाणी देण्याचा प्रयत्न करत आहेत. दरवर्षी जूनच्या पहिल्या आठवड्यापासून पाऊस सुरू होतो. परंतु यावर्षी जून महिना अर्धा उलटूनही जिल्ह्यात एकदाही मुसळधार पाऊस पडलेला नाही. दिवसभर तीव्र उष्णता आणि आर्द्रतेमुळे पेरलेल्या भाताच्या बियाण्यांचे अंकुर खराब होत आहेत. त्यामुळे शेतकरी चिंतेत दिसत आहेत.

शेतकऱ्यांच्या नजरा आकाशाकडे लागून आहेत.

जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी त्यांच्या शेतात पेरणीचे काम पूर्ण

केले आहे. जिल्ह्यात सिंचन सुविधांचा अभाव आहे. त्यामुळे जिल्ह्यातील बहुतेक शेतकरी पूर्णपणे मान्सूनच्या पावसावर

उंदिर घेवून येणार काय पाऊस

२५ मेपासून पावसाचा पहिला नक्षत्र राहिणीला सुरुवात झाली. या नक्षत्राचे वाहन म्हैस होते. मात्र या नक्षत्रात पावसाची फारशी अपेक्षा नव्हती. मात्र म्हशीच्या लक्षणाप्रमाणेच रोहिणी नक्षत्रात मुसळधार पाऊस झाला. त्यानंतर कोल्हा वाहन असलेल्या मृग नक्षत्राला ८ जून रोजी सुरुवात झाली. या नक्षत्रात भरपूर पाऊस पडणार अशी अपेक्षा शेतकऱ्यांना होती. ‘लंबाड लांडगा’ या म्हणीप्रमाणे मृग नक्षत्राचा वाहन असलेला कोल्हा हा लबाडच निघाल्याने या नक्षत्रात जोरदार पाऊस झाला नाही. मृग नक्षत्र संपण्यास दोन दिवसांचा कालावधी आहे. त्यानंतर रविवार २२ जून रोजी उंदिर वाहर असलेल्या आर्द्रा नक्षत्रास सुरुवाह ताहेणार आहे. त्यामुळे उंदिर तरी पाऊस घेवून येणार काय, याकडे शेतकऱ्यांचा नजरा लागल्या आहेत.

अवलंबून आहेत. ज्या शेतकऱ्यांकडे सिंचनाची सुविधा आहे त्यांनी भाताची पेरणी केली आहे. सध्या भाताच्या बियाण्यांमध्ये अंकुर आले आहेत. जर आता पाऊस पडला नाही तर संपूर्ण पेरणी केलेले पीक खराब होण्याची शक्यता आहे. गेल्या आठवड्यात जिल्ह्यात झालेल्या पावसामुळे आणि सिंचन सुविधा उपलब्ध असल्याने शेतकऱ्यांनी त्यांच्या शेतात भाताची पेरणी

केली आहे, त्यामुळे आता जमिनीत अंकुर दिसू लागले आहेत. पण आता पावसाचे कोणतेही चिन्ह दिसत नाही आणि ही झाडे उडवूस्त होण्याची शक्यता आहे. जर दोन-तीन दिवसांत पाऊस पडला नाही तर त्यांना पुन्हा पेरणी करावी लागेल अशी चिंता शेतकऱ्यांना आहे. त्यामुळे जिल्ह्यातील शेतकरी मुसळधार पावसाची वाट पाहत आहेत.

रस्ते, पुलांअभावी तुटणार १२५ गावांचा संपर्क!

गर्भवती माती, रुग्णांना आरोग्य सेवा मिळण्यास येणार अडचण

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : गडचिरोली जिल्हा हा आदिवासी, नक्षलग्रस्त म्हणून ओळखला जातो. स्वातंत्र्यानंतर जिल्ह्यातील अतिदुर्गम भागातील गावामध्ये जाण्यासाठी रस्त्यांची, निर्मिती करण्यात आली नाही. तसेच नद्यांवर पूल नाहीत. काही ठिकाणी कमी उंचीच्या पुलांमुळे पावसाळ्यात १२५ गावांचा संपर्क तुटून. त्यामुळे नागरिकांच्या आरोग्याची काळजी घेण्यासाठी आरोग्य विभागाला कठोर परिश्रम करावे लागतील.

जिल्ह्यातील भामरागड, बिनागुंडा, नेलगुंडा, लाहेरी,

येरामनार, गाव आलापल्ली, महागाव, पेरमिली, कमलापूर, जिमलगड्डा आणि देचलीपेठा येथे ५ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे आहेत. यापैकी आलापल्लीमध्ये ६ उपकेंद्रे आणि १ आरोग्य पथक, महागावमध्ये ७ उपकेंद्रे आणि १ आरोग्य पथक, पेरमिलीमध्ये ४ उपकेंद्रे आणि १ आरोग्य पथक आहे. कमलापूरमध्ये ९ उपकेंद्रे आणि १ आरोग्य पथक, जिमलगड्डामध्ये ४ उपकेंद्रे आणि १ आरोग्य पथक, देचलीपेठामध्ये २ उपकेंद्रे, म्हणजेच २६ उपकेंद्रे, भामरागड, सिरोंचा, एटापल्ली, कोरची, धानोरा, मुलचेरा, गडचिरोली तालुका, कुरखेडा

मुखळ्या येथून सहा हजाराची दारू जप्त

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : चामोर्शी तालुक्यातील मुखळ्या माल येथे अहिसक कृती करीत ६००० रुपये किंमतीची १०० देशी दारू निप जप्त करण्यात आले. याप्रकरणी जीवन सोमणकर या विक्रेत्यावर गुन्हा दाखल करण्यात आला. ही कृती चामोर्शी पोलिस गाव संघटनेच्या महिला व मुक्तिपथ तालुका चमूने संयुक्तिरत्या केली. सोबतच अवैध दाखविक्री थांबवा, अन्याया कायदेशीर कारवाई करण्याचा इशारा इतर दारू विक्रेत्यांना देण्यात आला .

मुखळ्या गावात दारू विक्री सुरू

असल्याने भांडण-तंट्यांमध्ये वाढ झाली असून लोकांचे आरोग्य थोक्यात आले आहे. यासाठी महिलांनी संघटित होऊन दारू बंद करणे करीता संघर्ष सुरू केला आहे. मुक्तिपथने सधन गाव भेटीदरम्यान शक्तीपथ, ग्राम पंचायत समिती सभा घेतली. सदर सभेत गावातील मुजोर दारू विक्रेत्यांविरोधात कृती कार्यक्रम महिला व मुक्तिपथ तालुका चमूने महिलांनी सात दाखविक्रेत्यांच्या घर परिसराची पाहणी केली असता, जीवन सोमणकर या विक्रेत्याकडे देशी दारूचे १०० निपा आढळून आले.

गडचिरोलीत आ. डॉ. मिलिंद नरोटे यांच्या हस्ते वृक्षारोपण

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : भारतीय जनता पार्टी महाराष्ट्र प्रदेश यांच्या ‘एक पेड माँ के नाम’ या उपक्रमांतर्गत २० जून रोजी गडचिरोली शहरात विवेक. नंद नगर येथे आमदार डॉ. मिलिंद नरोटे यांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले.

पर्यावरणाचे संतुलन राखण्यासाठी आणि ‘आई’ प्रती कुतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी भारतीय जनता पार्टीने सुरू केलेल्या या अभियानात

गडचिरोली शहराने सक्रिय सहभाग नोंदवला. विवेकानंद नगर येथील नागरिकांनीही या उपक्रमाला उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला.

यावेळी आमदार डॉ. मिलिंद नरोटे यांनी वृक्षारोपणाचे महत्त्व अधोरेखित केले. ते म्हणाले, वृक्ष हे आपले जीवन आहेत आणि पर्यावरणाचे रक्षण करणे ही आपली नैतिक जबाबदारी आहे. ‘एक पेड माँ के नाम’ या उपक्रमाला आपण निसर्गाची सेवा करत आहोत, तसेच आपल्या

आईच्या त्यागाप्रती आदर व्यक्त करत आहोत. भाजपाचे ज्येष्ठ नेते रमेश भुरसे, भाजपा जिल्हा उपाध्यक्ष डॉ. भरत खटी, भाजपा शहराध्यक्ष अनिल कुन्धाडकर, माजी नगरसेवक भूपेश कुलमेथे, विनोद देवजवार, नितेश खडसे, दिनेश नवघडे, भाजयुमो महामंत्री पायल कोडपे, भाजपा महिला मोर्चा जिल्हा महामंत्री सीमा कन्नमवार, महिला मोर्चा उपाध्यक्ष भूमिका बर्डे, माजी नगरसेविका लता लाटकर आणि इतर सहक. री मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

जिल्ह्यात होणार १.१० लाख वृक्ष लागवड

गडचिरोली : राज्यात यंदा ११ कोटी वृक्ष लागवड करण्यात येणार आहे. त्याचबरोबर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी गडचिरोली जिल्ह्यात १ कोटी १० लाख वृक्ष लागवड करण्याचे उद्दिष्ट दिले आहे. हे उद्दिष्ट पूर्ण करण्यासाठी वन विभागाने आराखडा तयार करून रोपे उपलब्ध होतील याची दक्षता घ्यावी, असे निर्देश वनमंत्री गणेश

नाईक यांनी दिले. वन मंत्री नाईक यांच्या अध्यक्षतेखाली सभाद्वारी अतिथीगृहात म वन विभागाच्या विविध बैठका झाल्या, त्यावेळी त्यांनी या सूचना केल्या. बैठकीस वन विभागाचे अपर मुख्य सचिव मिलिंद म्हैसकर, प्रधान मुख्य वन संरक्षक तथा वन बल प्रमुख शोमिता बिश्वास, प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव) श्रीनिवास राव, रामाराव

यांच्यासह विविध अधिकारी उपस्थित होते. वन मंत्री गणेश नाईक म्हणाले की, गडचिरोली जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात विकासासक्य होत आहेत. ही कामे होत असताना जिल्ह्यातील वृक्ष संपदाही वाढली पाहिजे. यासाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आग्रही आहेत. त्यासाठी त्यांनी गडचिरोली जिल्ह्यात १ कोटी १० लाख झाडे लावण्याचे निर्देश दिले आहेत.

वाहनासह ७.७७ लाखांचा सुगंधित तंबाखू जप्त

आष्टी पोलिसांची कारवाई, एका अटक

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : चंद्रपूर जिल्ह्यातील चामोर्शी तालुक्यातील आष्टी परिसरात अवैधरित्या सुगंधित तंबाखू तस्करी होत असल्याची माहिती आष्टी पो. लिसांना मिळाली. यावरून पोलिसां. नी आष्टी येथील फारेस्ट नाक्यावर नाकाबंदी करून ७७ हजारांची सुगंधित तंबाखू व ७ लांबाचे वाहन असा एकूण ७ लाख ७७ हजार ३२५ रुपयांचा मुद्दमाला जप्त केला.

सदरची कारवाई १९ जून रोजी करण्यात आली. याप्रकरणी मुजोर पंढरी पोहनकर (२९) रा. करंज, ता. गोंडपिपर, जि. चंद्रपूर यास अटक करण्यात आली.

चंद्रपूर जिल्ह्यातून एका चारच. ाकी वाहनातून अवैधरित्या सुगंधित तंबाखुची वाहतूक केली जात असल्याची माहिती आष्टी पोलिसांना मिळाली. यावरून पोलिसांनी आष्टी येथील फारेस्ट नाक्यावर नाकाबंदी

केली असता एमएच ०५ बीएस २२०६ या क्रमांकाचे वाहन संशयास्पद आढळून आल्याने पो. लिसांना सदर वाहनास थांबवून चौकशी केली असता वाहनात ६० हजार रुपये किंमती ईंगल हक्का तंबाखू, तसेच १७ हजार ३२५ रुपये किंमतीच ब्लॉस्टिकचा पाऊच व तंबाखू वाहतुकीसाठी वापरण्यात आलेली ७ लाख रुपये किंमतीचे चारचाकी वाहन असा एकूण ७ लाख ७७ हजार ३२५ रुपयांचा मुद्दमाला जप्त केला.

सदरची कारवाई पोलिस निरीक्षक विशाल काळे यांच्या मार्गदर्शनात पोउपनि सोमनाथ पवार, पोहवा विलास शेडमाके, यांनी केली.

नवीन इमारतीतून सुविधायुक्त उच्च शिक्षण मिळेल

मान्यवरांचा आशावाद : प्रधानमंत्री उच्चतर शिक्षा अभियान अंतर्गत नवीन इमारत भूमीपूजन

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : प्रधानमंत्री उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत महाविद्यालयाला प्राप्त नवीन इमारत बांधकामाचे अनुदान महाविद्यालयाच्या विक. िसामध्ये महत्त्वाचे ठरणार आहे.

या अनुदानांतर्गत महाविद्यालय परिसरामध्ये नवीन सुसज्ज सभागृह, ग्रंथालय तथा व्यायाम शाळेचे बांधकाम करण्यात येणार आहे. या माध्यमातून परिसरातील विद्यार्थ्यांना अधिक गुणवत्तापूर्ण आणि सर्व सुविधायुक्त उच्च शिक्षण मिळेल असा आशावाद मान्यवरांनी व्यक्त केला.

देसाईगंज येथील नूतन शिक्षण प्रसारक मंडळ द्वारा संचालित स्थानिक आदर्श कला आणि वाणिज्य महाविद्यालयात प्रधानमंत्री उच्चतर शिक्षा अभियाना अंतर्गत महाविद्यालयाला मंजूर नवीन

इमारतीच्या बांधकामाचे भूमीपूजन आरमोरी विधानसभा क्षेत्राचे माजी आमदार कृष्णा गजबे यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी प्रमुख अतिथी म्हणून नूतन शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष जगदीश शर्मा, सचिव मोतीलाल कुकुरेजा, सहसचिव ओमप्रकाश अग्रवाल, माजी प्राचार्य तथा संस्था सदस्य डॉ. शंकर कुकुरेजा, कोषाध्यक्ष योगेश नागतोडे, संस्था सदस्य मा संतुमल डोडानी, जहीरभाई शेख, डॉ. इंद्रप्रित सिंह टूटेजा, प्रमोद चिलवे, नानक कुकुरेजा, साधना सपाटे, महाविद्यालयाचे कार्यकारी

गोंडवाना विद्यापीठात योग दिन आज

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २० : शारीरिक आणि आध्यात्मिक विकासासाठी योगाचे महत्त्व अनमोल आहे. आंतरराष्ट्रीय योग दिनाचे औचित्य साधून जिल्हा प्रशासन, गोंडवाना विद्यापीठ, जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय आणि विविध योग संघटना संयुक्त विद्यमाने २१ जून रोजी सकाळी ७ ते ८ या वेळेत गोंडवाना विद्यापीठाच्या प्रांगणात भव्य योग प्रात्यक्षिके आयोजित करण्यात येणार आहेत. संयुक्त राष्ट्रसंभाने २१ जून हा दिवस आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून घोषित केला असून दरवर्षी मोठ्या उत्साहात आणि आनंदाने तो साजरा केला जातो. गडचिरोली

जिल्ह्यातही मोठ्या प्रमाणात योग दिन साजरा करण्यात येणार असून जिल्ह्यातील सर्व नागरिक, महिला, युवक-युवती, क्रीडाप्रेमी, योगपटू, महाविद्यालयीन विद्यार्थी, शालेय विद्यार्थी, शासकीय कार्यालयातील अधिकारी-कर्मचारी, जिल्हा परिषद आणि शासनाच्या विविध विभागातील अधिकारी-कर्मचारी यांनी या मुख्य कार्यक्रमात जास्तीत जास्त सहभागी व्हावे. तसेच जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था, शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालये, ए.सी.सी., नेहरू युवा केंद्र, विविध सामाजिक संस्था आणि औद्योगिक प्रविष्ठाने यांनीही आपल्या तत्सार वर योगा दिवसाचे आयोजन करावे, असे आवाहन जिल्हा क्रीडा अधिक. री भास्कर घटले यांनी केले आहे.

मोफत रेतीच्या नावे अधिकचा रेती उपसा

गडचिरोली : जिल्ह्यातील अनेक रेतीघाटांवरून घरकुलधारकांना ५ ब्रॉस रेती दिली जात असली तरी ५ ब्रॉस रेतीऐवजी १० ते १२ ब्रॉस रेती. चा उपसा करून उर्वरित रेती साठवली जात असल्याची माहिती समोर आली आहे. याकडे महसूल विभागाचे अध्यक्ष दुर्लक्ष होत आहे. एकीकडे अनेक गावात घरकुलाधारकांना मोफत रेती मिळत नसल्याची ओरड होती आहे. तर दुसरीकडे मोफत रेतीच्या नावे १० ते १२ ब्रॉस अधिकचा उपसा करण्यात येत आहे.

वडधा येथे वयोवृद्ध ग्राहकांची गैरसोय

गडचिरोली : आमोरी तालुक्यातील वडधा येथे काही वर्षांपासून विदर्भ कोकण ग्रामीण बँक आहे. या बँकेत परिसरातील गावातील नागरिकांची खाती आहेत. परंतु येथे सोयीसाठी पुरेशी जागा नाही. यामुळे वृद्धांना त्रास सहन करावा लागत आहे.

उत्तराधिकारी, प्रमाणपत्रावधवल जहीरनाना
पैली तारीख - २/०७/२०३५
निष्ठाणी कार्यकाळ : ७
कोर्ट विधान श्रीमती व्ही.सी. चौधरी, दिवाणी न्यायाधीश (कोर्टघ.रु.रा), आरमोरी जिल्हा न्यायालय
किरकोळ अर्थ कार्यकाळ २०/२०३२
अर्जकर्ता १) श्रीमती सुनिता देविस पिलारे, वय - ५६ वर्षे, बंध- बरकाम, मु.पो. सुखळा, तह. आरमोरी, जि. गडचिरोली. २) श्री. सोनुलाई अजिनाथ भागत, वय २९ वर्षे, बंध- बरकाम, मु. पो.ता. बरकुरी, जि. चंद्रपूर ३) श्री. राजेंद्र देविस पिलारे, वय २७ वर्षे, बंध-नकुरी, मु.पो. सुखळा, तह. आरमोरी, जि. गडचिरोली
-विरुद्ध :-
गैरअर्जदार :- निरंक
सर्व आम जनतेस याद्वारे सूचित करण्यात येते की, युक्त देखितर डोगाजी पिलारे मोज-सुखळा, ता. आरमोरी, जि. गडचिरोली हे दिनांक २१/११/२००९ रोजी अनुक्रम मयत झाले असून अर्जकर्ताना अनुक्रमे तत्त्वावर नकोरी मिळव्यावरील, पैशन मिळव्यावरील मुत्काचेच व निमार्णास्वीय क्रमांकरील उत्तराधिकारी प्रमाणपत्र मिळव्यावरील वरिल अर्जदारांनी या न्यायालयात अर्ज केलेला आहे.
वरिल अर्जदारांनी केलेल्या अर्जावर कोणाची उजर वा हरकत असल्यास त्यांनी ही नोटीस प्रकाशित झाल्यापासून एक महिन्याचे आत त्यांनी स्वातः किंवा आलेले कर्तव्यामार्फत या न्यायी मुख्यालयामार्फत आपली लेखी उजर वा हरकत दाखल करावी. अन्यथा तत्पुनर्न हे न्यायालय सदरहू अर्जदाराचा तालावीच पुरावा घेवून उत्तराधिकारी प्रमाणपत्र मिळव्यासाठी केलेल्या अर्जावर योग्य तो निर्णय देईल.
सबब जहीरी नोटीस दिनांक १८/०६/२०२५ रोजी माध्या साी व न्यायालयाच्या शिक्क्याखाली दिली.
आदेशावधवल सहायक न्यायाधीश दिवाणी न्यायालय (क.रु.रा) आरमोरी

सामिन्ध प्राप्त करून लाभान्वित होऊ शकतात. व्यक्तींच्या निमणांत आणि उद्धानामध्येच नाही तर परिवार, समाज, राष्ट्र आणि विश्वाच्या चहुमुखी विकासामध्येही याचा उपयोग सिद्ध झाला आहे.

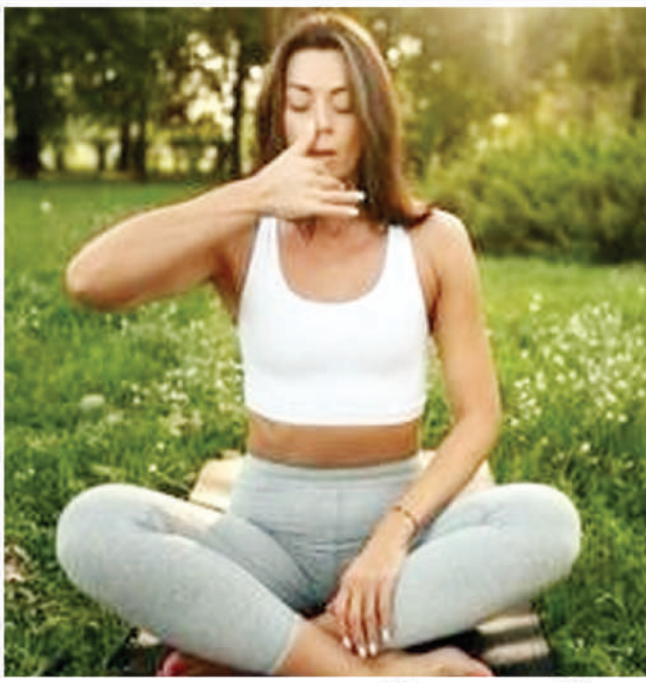
योग मनुष्याला सकारात्मक चिंतनाच्या प्रशस्त मार्गावर आणण्यासाठी एक अद्भुत विद्या आहे, ज्याला हजारो वर्षांपूर्वी भारताच्या प्रजावान ऋषी-मुनींनी आविष्कृत केले होते. महर्षि पतंजलींनी अष्टांग योगच्या रूपात याला अनुशासनबद्ध, संपादित आणि निष्पादित केले. जेव्हा मनाला एकाग्र करून ध्यानावस्थित रूपात जीव परमात्म्याबरोबर मिलनाची आकांक्षा करत असते तोच योग आहे. योगासनांना आधुनिक जीवनात फक्त व्यायामच मानले जाते. इंग्रजीमध्ये याला योगच्या ऐवजी योगा संबोधिले जाते.

योगाचे कित्येक प्रकार शारीरिक, मानसिक आणि आध्यात्मिक हालचालींना आपल्या ताब्यात ठेवतात ज्यांचा उद्देश असतो की मनुष्याला आपल्या स्वरूपाच्या बाबतीत ज्ञान मिळवणे हेच मानव जीवनाचे परम लक्ष्य मोक्ष प्राप्त करणे. योग वैदिक तत्त्वशास्त्रात सहा विचारधारांमध्ये दर्शनांमध्ये एक आहे.

इथे याचे तात्पर्य राजयोगाबरोबर आहे. तो एक ब्रह्मन मिळविण्यासाठी ईश्वरीय ध्यानाचा राजसी मार्ग आहे. हिंदू संस्कृतीत योगाचे कित्येक प्रकारपण आहेत, उदा. निष्काम कर्म योग, आत्महित विहीन भक्ति योग आणि ज्ञान योग (विवेकपूर्ण ध्यान). जागतिक योग दिन हा योगास मान्यता देणारा एक दिवस आहे, जो २०१४ मध्ये संयुक्त राष्ट्र संघाने स्वीकारल्यानंतर दरवर्षी २१ जून रोजी जगभरात साजरा केला जातो.

मानसिक तंदुरुस्ती, प्राचीन भारतात उमग पावलेल्या या निरोगीपणाच्या प्रथेचा जागतिक स्तरावर प्रचार करणे संयुक्त राष्ट्रांनी महत्वाचे मानले होते. भारतीय धर्म संस्कृतीमधील योग पतंजली मुनी यांनी आपल्या योगसूत्राद्वारे मानवाच्या शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक विकासाची संकल्पना स्पष्ट केली आहे.

याद्वारे आध्यात्मिक उन्नतीही साधता येते असे पातंजल योगसूत्र ग्रंथात सांगितले आहे. जगभरातून स्वीकारले गेलेले भारतीय संस्कृतीतील योगाचे महत्त्व अधोरेखित होण्याचे प्रयत्न या दिवसाच्या निमित्ताने होते. योग हा शब्द संस्कृत युज् या धातुपासून तयार झाला

आत्मशुध्दीसाठी विवेकपूर्ण ध्यान

आहे. पाणिनी व्याकरणांमध्ये युज् समाधी असे सूत्र आहे. योग या शब्दाचा अर्थ जोडणे, एकत्र आणणे, जुळवणे असा अनेक प्रकारे होतो.

योगावर पतंजली मुनींनी जवळजवळ इ.स.पू. १५० मध्ये योगसूत्र लिहिले. पतंजलींच्या अनुसार अष्टांग योगाचे पालन करणारी व्यक्ति आपल्या मनाला शांत करू शकते आणि शाश्वत ब्रह्मात सामावू शकते. याच अष्टांग पथा ने नंतर येणाऱ्या राज योग, तंत्रयोग आणि बौद्ध (वज्रयान) योगाचा पाया घातला.

दोन वर्षांत या उपक्रमाने चळवळीचे रूप घेतले आहे. १८ जून रोजी ऑस्ट्रेलियन संसदेमध्ये माजी पंतप्रधान टोनी अबॉट यांच्या उपस्थितीत योगसत्र झाले. स्वतः अबॉट यांनी यावेळी योगासने केली. दरवर्षी एक विशेष थीम लक्षात घेऊन योग दिनाचे आयोजन केले जाते.

यंदा म्हणजे २०२५ या वर्षीची थीम एक पृथ्वी, एक आरोग्यासाठी योग आहे. या थीमचा अर्थ असा आहे की, आपल्या सर्वांचे आरोग्य या पृथ्वीच्या आरोग्याशी जोडलेले आहे. जेव्हा पृथ्वी निरोगी असेल तेव्हा मानव

प्रविण बागडे
नागपूर. 9923620919
pravinbagde@gmail.com

देखील निरोगी असतील. योग हा दुवा मजबूत करण्यास मदत करतो. हे अधोरेखित करण्यासाठी ही थीम निवडण्यात आली आहे. आंतरराष्ट्रीय योग दिन २०२५ हा एक महत्वाचा टप्पा आहे, या जागतिक उत्सवाचा ११ वा वर्षांपासून दिना आहे.

या उपक्रमाला अनेक जागतिक नेत्यांचा पाठिंबा मिळाला. एकूण १७७ राष्ट्रांनी हा ठराव सह-प्रायोजित केला, जो अशा स्वरूपाच्या ठरावासाठी आतापर्यंतची सर्वाधिक सह-प्रायोजकांची संख्या आहे. भारतीय कॅलेंडरमध्ये, उन्हाळी संक्रांती दक्षिणायनामध्ये संक्रमण दर्शवते. उन्हाळ्यातील संक्रांतीनंतरची दुसरी पौर्णिमा ही गुरु पौर्णिमा म्हणून ओळखली जाते.

हिंदू पौराणिक कथांमध्ये, शिव, पहिला योगी (आदि योगी), या दिवशी उर्वरित मानवजातीला योगाचे ज्ञान देण्यास सुरुवात केली आणि ते पहिले गुरु (आदि गुरु) बनले असे म्हटले जाते. निरोगी तन आणि शांत मन याची गुरुकिल्ली म्हणजेच योग, त्यानिमित्त सर्वांना जागतिक योग दिनाच्या खूप खूप शुभेच्छा !!

गेल्या वर्षी म्हणजेच २०२४ मध्ये महिला सक्षमीकरणासाठी योग अशी थीम ठेवण्यात आली होती. या मध्यवर्ती कल्पनेसह महिलांचे मानसिक आणि शारीरिक स्वास्थ्य वाढवण्यावर भर दिला गेला होता. महिलांचे सर्वांगीण कल्याण वाढविण्यात आणि परिवर्तनात महत्त्वपूर्ण योगदान देण्यासाठी त्यांची भूमिका महत्वाची आहे. हे अधोरेखित करण्यासाठी ही थीम निवडण्यात आली होती.

हा दिवस महिलांच्या शारीरिक, मानसिक, भावनिक आणि सामाजिक विकासातील प्रगती साजरी करेल, असा विश्वास ही थीम निवडतांना व्यक्त करण्यात आला होता. संयुक्त राष्ट्रसंघाचा ठराव स्वीकारल्यानंतर, भारतातील आध्यात्मिक चळवळीतील अनेक नेत्यांनी या उपक्रमाला पाठिंबा दर्शविला.

आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे संस्थापक रविशंकर यांनी मोदींच्या प्रयत्नांचे कौतुक करतांना म्हटले आहे की, कोणत्याही तत्वज्ञान, धर्म किंवा संस्कृतीला राज्याच्या संरक्षणाशिवाय जगणे फार कठीण आहे. योग आतापर्यंत जवळजवळ अनाथाप्रमाणे अस्तित्वात आहे. आता, अधिकृत मान्यता. यूनन योगाच्या फायद्याचा आणखी प्रसार करेल.

११ डिसेंबर २०१४ रोजी भारताचे स्थायी प्रतिनिधी अशोक मुखर्जी यांनी संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेत मसुदा ठराव सादर केला. मसुदा मजकूराला १७७ सदस्य राज्यांकडून व्यापक समर्थन मिळाले ज्यांनी मजकूर प्रायोजित केला, जो मतांशिवाय स्वीकारला गेला.

या उपक्रमाला अनेक जागतिक नेत्यांचा पाठिंबा मिळाला. एकूण १७७ राष्ट्रांनी हा ठराव सह-प्रायोजित केला, जो अशा स्वरूपाच्या ठरावासाठी आतापर्यंतची सर्वाधिक सह-प्रायोजकांची संख्या आहे. भारतीय कॅलेंडरमध्ये, उन्हाळी संक्रांती दक्षिणायनामध्ये संक्रमण दर्शवते. उन्हाळ्यातील संक्रांतीनंतरची दुसरी पौर्णिमा ही गुरु पौर्णिमा म्हणून ओळखली जाते.

हिंदू पौराणिक कथांमध्ये, शिव, पहिला योगी (आदि योगी), या दिवशी उर्वरित मानवजातीला योगाचे ज्ञान देण्यास सुरुवात केली आणि ते पहिले गुरु (आदि गुरु) बनले असे म्हटले जाते. निरोगी तन आणि शांत मन याची गुरुकिल्ली म्हणजेच योग, त्यानिमित्त सर्वांना जागतिक योग दिनाच्या खूप खूप शुभेच्छा !!

■ ■ ■

एक पृथ्वी, एक आरोग्यासाठी योग

योगस्थ कुरु कर्माणि
सदृशं त्यक्त्वा धनञ्जयः
सिद्धयसिध्दयोः समो भूत्वा
समत्वं योग उच्यते

आजचे जीवन इतके गतिमान व धकाधकोचे झाले आहे की आपण आपल्या शारीरिक व मानसिक आरोग्यास वंचित झालो आहोत. जुन्या परंपरा लोप पावल्यामुळे शारीरिक कष्ट व अंगमेहनतीची कामे कमी झालीत, त्यामुळे शारीरिक तक्रारी सुरु होऊन मानसिक स्वास्थ्यही नाहीसे झाले आहे.

शारीरिक व मानसिक स्वास्थ्य उत्तम रहावे यासाठी योगाभ्यास साधना करणे अतिशय उपयुक्त आहे. हा अभ्यास अंतस्फुर्तीने, स्वेच्छापूर्वक करावयाचा असतो. शारीरिक व मानसिक आरोग्याचे निवारण व्हावे यासाठी नियमित योगासने करणे काळजी गरज आहे,

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी २०१४ मध्ये संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेत २१ जून रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करण्याचा प्रस्ताव मांडला होता, ज्याला ११ डिसेंबर २०१४ रोजी संयुक्त राष्ट्रांनी मंजुरी दिली. तेव्हापासून २१ जून रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा केला जातो. आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करण्यामागे मुख्य उद्देश योगाचे फायदे जगभरात पोहोचवणे आणि लोकांना तो आपल्या दैनंदिन जीवनाचा भाग बनवण्यासाठी प्रोत्साहित करणे हा आहे.

२०२५ मध्ये आपण ११ वा आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा करत आहोत. एक पृथ्वी, एक आरोग्यासाठी योग (yoga for One Earth, One Health) ही यावर्षीची थीम असून या थीमचा मुख्य उद्देश वैयक्तिक आरोग्यासोबतच संपूर्ण पृथ्वीच्या आरोग्यासाठी आणि पर्यावरणासाठी योगाचे महत्त्व अधोरेखित करणे आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मन की बात कार्यक्रमाला ही थीम जाहीर केली होती. ही थीम वसुधैव कुटुंबकम् या भारतीय तत्त्वज्ञानावर आधारित आहे, ज्याचा अर्थ संपूर्ण जग एक कुटुंब आहे असा होतो. योगाच्या माध्यमातून आपण स्वतःला आणि पर्यावरणाला निरोगी ठेवू शकतो, हा संदेश या थीममधून देण्यात येत आहे.

योग हा भारताच्या प्राचीन परंपरेचा एक अमूल्य ठेवा आहे, जो शारीरिक, मानसिक आणि आध्यात्मिक आरोग्यासाठी अत्यंत फायदेशीर ठरतो. शरीराला लवचिक, मजबूत आणि निरोगी बनवतो. तसेच, ताण कमी करून मानसिक शांती प्रदान करतो.

योगामध्ये मन शांत होते, एकाग्रता वाढते आणि नकारात्मक विचार दूर होतात. यामुळे व्यक्ती अधिक सकारात्मक आणि उत्साही बनते. नियमित योगाभ्यासामुळे रोगप्रतिकारशक्ती वाढते आणि अनेक गंभीर आजारांपासून बचाव होतो. मधुमेह, उच्च रक्तदाब, कर्करोग यांसारख्या आजारांमध्येही योगासने फायदेशीर ठरतात.

योग म्हणजे निव्वळ व्यायाम आणि आसन नव्हे. हा भावनात्मक समतोल आणि अनंत तत्वाला स्पर्श करत आध्यात्मिक प्रगतीतील सर्व शक्यतांची ओळख करून देणारे शास्त्र आहे. योगाचा उल्लेख नारदीय सुक्त आणि सर्वात प्राचीन अशा ऋग्वेदामध्ये आढळतो. पतंजलीचे लेखन देखील अष्टांग योगमाठी आधार बनले आहेत. जैन धर्मातील पांच प्रतिज्ञा आणि बौद्ध धर्मातील योगाचाराची बीजे पतंजली योग सूत्रामध्ये आहेत. योग जीवनशैलीचा उपयोग योगाच्या अंतिम लाभांचा अनुभव होण्यास सहाय्यभूत अश्या आपले लक्ष केंद्रित करणाऱ्या काही प्रक्रियांचा उल्लेख आहे.

योगाभ्यास म्हणजे आसने, सूर्यनमस्कार, प्राणायाम, एवढेच आपल्या डोळ्यासमोर येते. परंतु योगाभ्यासाची व्याप्ती खूप मोठी आहे. यामध्ये प्रार्थना, पूरक व्यायाम, आसने, प्राणायाम, मुद्रा, बंध, शुद्धीक्रिया धारण, पौष्टिक आहार इत्यादींचा समावेश होतो.

शरीरशुद्धी ही योगाभ्यासाची पहिली गरज सांगितली आहे. योगाभ्यास सहजपणे व चांगल्या प्रकारे ग्रहण करता यावा यासाठी विशिष्ट क्रमाने शिकले पाहिजे. तंत्राच्या मार्गदर्शनाद्वारे शिकणे उत्तम, ८४ प्रकारची आसने, २५ मुद्रा, ५ बंध, ८ प्रकारचे प्राणायाम, ८ कुंभकासह धौती, नेती इत्यादी शुद्धी क्रियांचा अभ्यास योजलेला आहे.

योगाच्या अभ्यासाची सुरुवात यम-नियम पालनापासून होते. त्यापासून अपेक्षित फल प्राप्ती हवी असेल तर यम-नियम पाळलेच पाहिजे. तेथे तडजोड नाही.

योग हा शब्द युज या संस्कृत धातू पासून बनलेला आहे, त्याचा अर्थ आहे आत्म्याचे परमात्म्यात विलीन होणे. योग ही भारतातील पांच हजार वर्षे प्राचीन ज्ञानशैली आहे. पुष्कळ लोकांचा असा समज आहे की योगाभ्यास म्हणजे शारीरिक व्यायाम आहे, त्यात शरीर जाणवले, वाकवले, पिळले जाते आणि अवघड श्वसन प्रक्रियांचा अवलंब केला जातो. खरेतर मानवी मन आणि आत्मा यांची अनंत क्षमता जाणून घेणाऱ्या या विज्ञानाची ही योगाभ्यासाची केवळ वरवरची ओळख झाली. योगाभ्यासामध्ये जीवनशैलीचा परिपूर्ण सारांश प्राप्त होतो.

योग अशी परिपूर्ण जीवनशैली आहे ज्यामध्ये योगाच्या सर्व प्राचीन तत्वांचा अंतर्भाव आहे, जेणेकरून शरीर कुतज्ञ आणि शिस्तबद्ध रहात तसेच मन आणि आत्मा एकात्र होऊ शकतो. एका क्रमाने प्रभावी योगासने, प्राणायाम आणि ध्यानाच्या आंतरिक अनुभवावर भर दिला जातो. कारण मानसिक स्वास्थ्य आणि मानवी अस्तित्वाच्या काही छुप्या तत्वासाठी हे गरजेचे आहे. तेव्हाच त्यांचे जीवन शांत, सुखद आणि परिपूर्ण होते.

योगाचे वैशिष्ट्य हे आहे की तुम्ही युवक असा कि वयोवृद्ध, निरोगी असा कि आजारी, योगाभ्यास सर्वांसाठी लाभदायक आहे आणि तो सर्वांना प्राप्ती पथाकडे घेऊन जातो. वयपरत्वे आली आसनांची समज अधिक परिपक्व होऊ लागते. मग आपण शारीरिक आसनांसोबत अंतर्गत सुक्ष्मेतर अधिक कार्य करू लागतो.

योग हा आपल्यासाठी कधीही नविन नव्हता. आपण हे सर्व अगदी बालपणापासून करत आलो आहोत. मने ते पाठीचा कण मजबूत करणारे मार्जारसैन

असे कि पचनशक्ती वाढवणारे पवनमुक्तासन. आपण शिश्ना दिवसभर काही न काही योग क्रिया करतांना पाहतो. प्राणायाम म्हणजे आपल्या श्वासोश्वासाचे नियंत्रण आणि विस्तारीकरण, श्वासोश्वासाच्या योग्य तंत्रांचा सराव केल्यास रक्तामधील आणि मेंदूला होणारा ऑक्सिजनचा पुरवठा वाढतो. त्यामुळे प्राणशक्ती आणि जीवन ऊर्जा यांच्या नियंत्रणास मदत होते.

प्राणायाम आणि योगासने हे एकमेकास पूरक आहे. या दोन योगातत्वांचा मिलाफ झाल्याचे शरीर आणि मनाच्या उत्तम प्रतीचे शुद्धीकरण व आत्म नियमन प्राप्त होते. प्राणायाम ही ध्यानाच्या गहव्या अनुभवाची तयारी असते. योग शिबिरांमध्ये विविध योग प्रक्रियांना शास्त्रोक्त, पूर्णपणे आणि सुलभतेने शिकवले जाते. या शिबिराद्वारे निरोगी शरीर, शांत मन, व्यायाम लागणे आणि आत्मविश्वास बळगवण्यासाठी सर्वांगीण समतोल प्राप्त होतो.

योगाचा नियमित सराव करणाऱ्यांच्या जीवनशैलीमध्ये उल्लेखनीय परिवर्तन होऊन त्यांचे जुने आजार नाहीसे होतात. योग आरोग्याचा आणि आनंदाचा मोठा खजिना आहे. योगाद्वारे शरीर निरोगी व मन प्रसन्न राहू शकते ही जाणीव निर्माण करून स्व-परिवर्तनातून समाज परिवर्तन होऊ शकते.

२१ जून हा उत्तर गोलार्धातील वर्षातील सर्वात मोठा दिवस असतो, ज्याला 'ग्रीष्म संक्रांती' (Summer Solstice) असेही म्हणतात. या दिवशी सूर्यप्रकाश जास्त काळ असतो. या दिवशी शाळा, महाविद्यालये, शासकीय कार्यालये आणि विविध संस्थांमध्ये योगाचे कार्यक्रम आयोजित केले जातात, जेणेकरून जागतिक जास्त लोक योगाचे फायदे अनुभवू शकतील.

योग ही भारताला मिळालेली मोठी देणगी आहे. भारतीय संस्कृतीचा एक अविभाज्य घटक आहे. प्रत्येक व्यक्तीला योगाचे वेगवेगळे महत्त्व आणि आवश्यकता आहे. योग प्रत्येकाच्या जीवनाची आदर्श दिशा ठरवण्यासाठी सहाय्य करायला दृढ संकल्प आहे. आपणही यात सहभागी होऊन निरामय आनंदी जीवन व्यथित करू या. मनाचा योग कसा साधला जातो. तुम्ही स्वतः आतून जोडून घ्या, मग मानसिक शांती कुठे बाहेर शोधावी लागत नाही....

अश्वीकायन

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९३३९३)

योग दिवस

योग दिनाचे औचित्य साधुनी गिरवू योगाचे धडे शारीरिक मानसिक संतुलनाने आनंदी जिवनाची वाट सापडे..

योगदिनाच्या निमित्ताने

करू सुरु प्राणायाम सातत्य टिकवून ठेवले तर शरीर बनेल निरोग धाम...

हेल्थ इज वेल्थ कोरानाने केले सिद्ध इम्युनिटी वाढविण्यासाठी नित्य व्यायामाची ठेवू जिह्

निरोगी आयुष्यासाठी योग..!

भारत ही संत महंत ऋषि मुनी यांनी पावन झालेली भूमी आहे योग ही शरीराच्या मानसिक शारीरिक व आध्यात्मिक संवेदना सक्षम होण्यासाठी एक सहज केली जाणारी क्रिया असून शारीरिक दुर्बलता ठीक व्हावी यासाठी अनेक प्रकारच्या आसन व क्रियांद्वारे मानवी आरोग्य उत्तम राहून आपल्या देशाचे सशक्त नागरिक तयार झाल्यास खरा बलशाली भारत निर्माण होण्यासाठी योग माध्यम पुरेसे आहे.

योग हा संस्कृत शब्दाचा अर्थ जोडणे किंवा एकजुट होणे आहे म्हणजेच मनाची शांती व शारीरिक स्थिती जोड मिळाली की माणूस परिपूर्ण होतो ही ताकत योगात आहे भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र

मोदी यांनी संयुक्त राष्ट्र संघात २९ जून हा आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा व्हावा यासाठी ११ डिसेंबर २०१४ रोजी प्रस्ताव मांडला जो १९३ देशांपैकी १७५ देशांनी या प्स्तावाला मान्यता देऊन हा दिवस संपूर्ण वि ष्टाीत आंतरराष्ट्रीय योग दिवस म्हणून २९ जून २०१५ पासून साजरा होऊ लागला.

यावर्षीची संकल्पना ही एक पृथ्वी एक आरोग्यासाठी योग अशी असून २१ जून हा उत्तरी गोलार्धात सर्वात मोठा दिवस असल्यान आपलं केल्यास तोही योगच असतो. आपला भारत अधिक बलशाली सशक्त, निरोगी, सक्षम राहण्यासाठी योग आवश्यक आहे जीवनाचा निरोगी आनंद घेण्यासाठी शरिर निरोगी, मन प्रसन्न, उत्साह, स्फुर्ती, मनःशांती ही योगाच्या माध्यमातून मिळते हे सत्य नाकारता येत नाही। म्हणूनच योग करा व निरोगी राहा.

आवश्यकता नाही योग म्हणजे ध्यान, श्वासावर नियंत्रण, स्थिर बुद्धी, शरीर, मन ठेवणार प्रत्येक कृती म्हणजेच योग... चालता बोलता उठता बसता अगदी झोपताना ही आपण काही क्रिया कृती केल्यास तोही योगच असतो. आपला भारत अधिक बलशाली सशक्त, निरोगी, सक्षम राहण्यासाठी योग आवश्यक आहे जीवनाचा निरोगी आनंद घेण्यासाठी शरिर निरोगी, मन प्रसन्न, उत्साह, स्फुर्ती, मनःशांती ही योगाच्या माध्यमातून मिळते हे सत्य नाकारता येत नाही। म्हणूनच योग करा व निरोगी राहा.

भारतीय संस्कृतीत योगा हजारो वर्षे पूर्वी आपल्या ऋषी मुनी यांनी आपलं आरोग्य, तन मन, तसेच ध्यान एकेकडे राहावे यासाठी योग आपल्या दैनंदिन जीवनाचा भाग म्हणून जोपासला . निरोगी जीवनासाठी योगा चे शारीरिक व मानसिक फायदेही आहेत .

- मानसिक शांती व एकाग्र मन करते
- रोगप्रतिकारक शक्ति वाढविते
- शारीरिक क्षमता वाढीस लागते
- शरीराची लवचिकता वाढवते
- विविध प्रकारच्या व्याधी कमी करण्यासाठी योग प्रभावी
- निरोगी तन मन ठेवून सकारात्मक विचार वाढवते
- आत्मविश्वासाची वृद्धी करते
- त्याचबरोबर योग सामाजिक स्वास्थ्य सुधारण्याबरोबर लोकांना जात पात धर्म सांप्रदाय विसरून एका छत्ताखाली लोकांना एकात्र आणून एकसंघ ठेवते .

आरोग्य हीच संपत्ती असल्याने आपण सर्व रोजच्या जीवनाशैली त योग करण्यासाठी वेळात वेळ काढला पाहिजे पूजा करताना ही योग करता येतो . आपली दैनंदिन कामे करता करता ही योग करता येतो . त्यासाठी काही ठिकाण, साहित्य, कोथिंग, यांची आवश्यकता नाही योग म्हणजे ध्यान, श्वासावर नियंत्रण, स्थिर बुद्धी, शरीर, मन ठेवणार प्रत्येक कृती म्हणजेच योग...

चालता बोलता उठता बसता अगदी झोपताना ही आपण काही क्रिया कृती केल्यास तोही योगच असतो. आपला भारत अधिक बलशाली सशक्त, निरोगी, सक्षम राहण्यासाठी योग आवश्यक आहे जीवनाचा निरोगी आनंद घेण्यासाठी शरिर निरोगी, मन प्रसन्न, उत्साह, स्फुर्ती, मनःशांती ही योगाच्या माध्यमातून मिळते हे सत्य नाकारता येत नाही। म्हणूनच योग करा व निरोगी राहा.

आवश्यकता नाही योग म्हणजे ध्यान, श्वासावर नियंत्रण, स्थिर बुद्धी, शरीर, मन ठेवणार प्रत्येक कृती म्हणजेच योग... चालता बोलता उठता बसता अगदी झोपताना ही आपण काही क्रिया कृती केल्यास तोही योगच असतो. आपला भारत अधिक बलशाली सशक्त, निरोगी, सक्षम राहण्यासाठी योग आवश्यक आहे जीवनाचा निरोगी आनंद घेण्यासाठी शरिर निरोगी, मन प्रसन्न, उत्साह, स्फुर्ती, मनःशांती ही योगाच्या माध्यमातून मिळते हे सत्य नाकारता येत नाही। म्हणूनच योग करा व निरोगी राहा.

■ ■ ■

आज २१ जून, आजचा दिवस संपूर्ण जगात आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून साजरा केला जातो. भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सप्टेंबर २०१४ मध्ये झालेल्या संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या महासभेत २१ जून हा दिवस आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून साजरा करण्यात यावा असा प्रस्ताव मांडला.

२१ जून हा दिवस जगातील अनेक देशांमध्ये सर्वात मोठा दिवस आहे. पृथ्वीला सूर्याभोवती फिरण्यासाठी लागणाऱ्या वेगामुळे २१ जून हा दिवस इतर दिवसांपेक्षा मोठा असतो.

२१ जून रोजी उत्तरायण संपूर्ण दक्षिणायन सुरू होते. या दिवशी दिवस मोठा तर रात्र लहान असते. २१ जून रोजी सूर्योदय लवकर होतो आणि सूर्याकडील जास्त वेळेपर्यंत उजेड असतो. त्यामुळे या दिवसाला विशेष महत्त्व प्राप्त होते म्हणून हाच दिवस आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून साजरा करावा असा प्रस्ताव पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मांडला. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या या प्रस्तावाला संयुक्त राष्ट्र संघाच्या १९३ देशांपैकी १७५ देशांच्या प्रतिनिधींनी पाठिंबा दिला.

सुरक्षा आयोगाचे कायमस्वरूपी सदस्य असलेले अमेरिका, इंग्लंड, फ्रांस, चीन, रशिया यासारखे देशही या प्रस्तावाचे सहप्रतिनिधी आहेत. या प्रस्तावावर विस्तृत चर्चा झाल्यानंतर डिसेंबर २०१४ मध्ये या दिनाला मान्यता देण्यात आली.

२१ जून २०१५ रोजी पहिला आंतरराष्ट्रीय योग दिन जगभर साजरा करण्यात आला. भारतीय प्राचीन संस्कृतीत योग, योगासने, योगसाधना यांना अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. प्राचीन काळापासून

आंतरराष्ट्रीय योग दिन

आपण आपले शरीर तंदुरुस्त ठेवू शकतो; शिवाय मनावरही चांगले संस्कार करू शकते.

भारतातील योगाची संस्कृती जागतिक पातळीवर स्वीकारली गेली आहे. जगभरातील देशांनी योग केवळ स्वीकारला नाही, तर त्याचा प्रचार आणि प्रसारही केला आहे. कोरोनारूपी महामारीचा काळात तर योग दिनाला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले होते. कोरोना सारख्या महामारीचा मुकाबला करायचा असेल तर आपल्या शरीरातील रोगप्रतिकारक

शक्ती वाढवण्यावर भर दिला पाहिजे. नियमित व्यायाम आणि योगासन यांनी आपली रोगप्रतिकारक शक्ती वाढू शकते.

योग कसा करावा, कोणती योगासने मनाला आणि शरीराला सक्षम ठेवू शकतात यावर अभ्यासकांनी मते मांडली आहेत त्याप्रमाणे दररोज योग साधना करणे गरजेचे आहे.

आज योग दिनानिमित्त एक दिवस योग करून त्याचे फोटो सोशल मीडियावर टाकून या दिनाचा इन्वेंट न करता सर्वांनी योगाचा अंगीकार करून नियमित सराव करावा. जगाने योगाला राजमान्यता दिली आहे आपणही नियमित सराव ठेवून योगसाधना केली तरच आजच्या योग दिनाचे सार्थक झाले असे म्हणावे लागेल.

■ ■ ■

आता पोट फुगणे, मळमळणे आणि पोटाच्या वरच्या भागात दुखणे यासारख्या समस्या आता ४० किंवा ५० वर्षे वयोगटातील लोकांपुरत्या मर्यादित राहिलेल्या नाहीत. आजकाल २० वयवर्ष वयोगटातील तरुणांमध्येही पित्ताशयाच्या दगडांची प्रकरणे झपाट्याने वाढत आहेत. याला पित्ताचे दगड असेही म्हणतात. याचे प्रमुख कारण म्हणजे झपाट्याने बदलणारी जीवनशैली आणि खाण्यापिण्याच्या चुकीच्या सवयी.

पित्ताशयात तयार होणाऱ्या घन जमावटालाच पित्ताशयाचा दगड किंवा पित्ताशयाचा दगड म्हणतात. पित्ताशय हा एक लहान अवयव आहे जो यकृताच्या खाली स्थित असतो आणि शरीरातील खरबी पचविण्यासाठी पित्त साठवतो.

पित्ताचे दगड लहान पिंपलसपासून ते गोल्फ बॉलइतके मोठे असू शकतात. काही लोकांना दगड झाल्यावर कोणताही लक्षणे दिसत नाहीत, परंतु जेव्हा हा दगड पित्ताचा प्रवाह थांबवतो तेव्हा तीव्र वेदना आणि इतर गंभीर लक्षणे दिसू लागतात. ही स्थिती कधीकधी इतकी वेदनादायक बनते की रुग्णाच्या दैनंदिन कामावर वाईट परिणाम होऊ शकतो. फास्ट फूड आणि प्रक्रिया केलेले आहार बर्गर, पिझ्जा, चिप्स, कोल्ड ड्रिंक्स सारख्या गोष्टींमध्ये फायबरची कमतरता असते आणि सॅच्युरेटेड फॅटचे प्रमाण जास्त असते. यामुळे पित्त जाड होण्याची आणि पित्ताशयात दगड तयार होण्याची शक्यता वाढते. क्रॅश डाएट आणि वेगाने वजन कमी करणे

भारतातल्या साधुसंत, ऋषीमुनींनी योगाचे महत्त्व, त्याचे फायदे आणि त्याची गरज पटवून दिली आहे.

तन आणि मन यांचा एकत्रित व्यायाम म्हणजे योग. आजच्या काळातील धकाधकीच्या जीवनात योगाच्या माध्यमातून योगासन यांनी आपली रोगप्रतिकारक शक्ती वाढू शकते.

भारतातील योगाची संस्कृती जागतिक पातळीवर स्वीकारली गेली आहे. जगभरातील देशांनी योग केवळ स्वीकारला नाही, तर त्याचा प्रचार आणि प्रसारही केला आहे. कोरोनारूपी महामारीचा काळात तर योग दिनाला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले होते. कोरोना सारख्या महामारीचा मुकाबला करायचा असेल तर आपल्या शरीरातील रोगप्रतिकारक

शक्ती वाढवण्यावर भर दिला पाहिजे. नियमित व्यायाम आणि योगासन यांनी आपली रोगप्रतिकारक शक्ती वाढू शकते.

योग कसा करावा, कोणती योगासने मनाला आणि शरीराला सक्षम ठेवू शकतात यावर अभ्यासकांनी मते मांडली आहेत त्याप्रमाणे दररोज योग साधना करणे गरजेचे आहे.

आज योग दिनानिमित्त एक दिवस योग करून त्याचे फोटो सोशल मीडियावर टाकून या दिनाचा इन्वेंट न करता सर्वांनी योगाचा अंगीकार करून नियमित सराव करावा. जगाने योगाला राजमान्यता दिली आहे आपणही नियमित सराव ठेवून योगसाधना केली तरच आजच्या योग दिनाचे सार्थक झाले असे म्हणावे लागेल.

■ ■ ■

बरेच तरुण अचानक वजन कमी करण्यासाठी केटो आहार, अधूनमधून उपवास किंवा डिटॉक्स आहाराचे अनुसरण करतात. यामुळे यकृत अधिक कोलेस्ट्रॉल सोडते, ज्यामुळे दगड तयार होण्याची प्रक्रिया वेगवान होते.

बसण्याच्या सवयी आणि ताण बराच वेळ काम करणे, ताण घेणे आणि वेळेवर न खाणे यावरही पचन आणि चयापचयावर परिणाम होतो, ज्यामुळे दगड

होऊ शकतात.

भूक लागणे आणि एकाचवेळी खूप खाणे जेव्हा आपण बराच वेळ उपाशी असतो

मंडळ अधिकारी प्रभाकर चहारे,
आविस् अध्यक्ष रूपेन नाईक, लो
केश मडावी, दुर्गापूरचे सरपंच
परमेश्वर गावडे, प्रशांत
पेदापल्लीवार, राहुल शेडमाके,
पेंढरीचे तलाठी प्रफुल चौधरी,
झाडापाडावीचे तलाठी दुर्गेश
मडापाडावी, सार्वगाभुज तलाठी गावडे
तसेच महसूल मंडळातील कर्मचारी
उपस्थित होते.

अतिक्रमण करून शेती करीत आढेवा
काही शेतकऱ्यांना अतिक्रमित जमिनी
वनपट्टे मिळाले. परंतु, बऱ्या
शेतकऱ्यांना वनपट्टे मिळाले नाहीत.
त्यांना शासनाच्या द्वारे सोयीसवलती
फायदा मिळत नाही. याकरिता विशेष
मोहीम राबवली, अशी मागणी जि.
से. सत्यरंज राऊद मंत्री, कृडवाड
उपसभापती प्रेमानंद मल्लाक, संचालक
सुरेश परसोडे, गोसाईं सातपुते, निखा
संजय शृंगारपवार, मधुकर चिंतलवा
जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँके
गडचिरोलीचे संचालक अमो
गण्यारपवार, तालुका खरेदी विक्री
चामोर्शिचे उपाध्यक्ष मुलींश्वर बुरे, से
सहकारी अध्यक्ष सुरेश नैताम, पुंजार
वासरी, नेरी जुवारे, कविर आभा
असईचे, दोशे जुवारे

अरण्यऋषी!

मराठी भाषेला शब्दांची देणगी

स्वातंत्र्यवीर सावरकरांनी इंग्रजी शब्दांना मराठीत दिलेले पर्यायी शब्द आज रुळलेत. तसेच कार्य जंगलाच्या बाबतीत मारुती चितमपल्ली यांनीही करून ठेवले आहे. अरण्य आणि त्याभोवताल विणल्या गेलेल्या विश्वातील कितीतरी घटकांना चितमपल्ली यांनी आपल्या शब्दांमध्ये गुंफले आहे. पक्षी असोत? की वनस्पती, कितीतरी नवी नावे केवळ त्यांच्यामुळे मराठी साहित्यात नोंदली गेली आहेत. या मूळ तेलगू भाषिक माणसाने मराठीला सुमारे एक लाख शब्दांचा खजिना उपलब्ध करून दिला आहे. चितमपल्लींनी पक्षिशास्त्रातील अनेक संज्ञांचे मराठी नामकरण केले आहे. जसे

उल्लेखनीय संशोधन केले; आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सहभाग आणि निबंधवाचन केले. सेवाकाळात आणि निवृत्तीनंतर अनेक संस्था, समित्या यांमध्ये सक्रिय सहभाग घेतला. राज्य वन्यजीव संरक्षण सल्लागार समिती, मराठी अभ्यासक्रम समिती (औरंगाबाद) चे ते सदस्य होते. तसेच महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाचेही ते संचालक होते. **वन्यजीव लेखन** मारुती चितमपल्ली यांना त्यांच्या निसर्ग क्षेत्रातील अभ्यासामुळेच पश्चिमतज्ञ व निसर्गलेखक ही ओळख मिळाली. त्यांची अनेक पुस्तके प्रकाशित झाली. **पुरस्कार आणि सन्मान** पद्मश्री (२०२५) मारुती चितमपल्ली यांना भारती विद्यापीठाचा जीवनसाधना पुरस्कार मिळाला आहे. नागपूरच्या सिटिझन्स फोरमचा नागभूषण पुरस्कार (२००८) एस.डी. पाटील ट्रस्टचा ह्र्वासादार एस.डी. पाटील समाजसेवक पुरस्कारह् (२०१२) त्यांना सहकारमहर्षी (कै) शंकराव मोहिते पाटील प्रतिष्ठानचा सहकार महर्षी साहित्य पुरकारही मिळाला आहे. रानवाटा (१९९१) - ह्या पुस्तकाला ९१-९२ सालचा उत्कृष्ट साहित्यानिर्मितीचा राज्य पुरस्कार, भैरू रतन दमाणी साहित्य पुरस्कार व मृण्मयी साहित्य पुरस्कार मिळालेले आहेत. १९९३ साली या पुस्तकाची आकाशवाणी पुणे केंद्रावर वाचण्यासाठी निवड झाली होती तसेच पाठ्यपुस्तकात देखील यातील अरणी ही कथा होती. पुण्याची ऑर्डव्हेर फाउंडेशन ही संस्था २००६पासून निसर्ग संशोधनाचे किंवा निसर्ग संवर्धनाचे काम करणाऱ्या व्यक्तीला 'मारुती चितमपल्ली' यांच्या नावाचा निसर्गमित्र पुरस्कार देते.

उत्तरार्ध

मारुती चितमपल्ली यांची खास वाक्ये

- निसर्ग हा पुस्तकापेक्षा मोठा गुरू आहे, तो रोज शिकवतो आणि रोज नव्याने समजतो.
- पक्ष्यांच्या किलबिलाटात माणसाने शांत राहायला शिकावं.
- माणसाने निसर्गाकडे पाहण्याची नजर बदलली, की तो देवाकडेही नव्यानं पाहू लागतो.
- शिकारीची नशा हे एक वेड आहे, पण वन्यजीव पाहण्याचं वेड म्हणजे शुद्ध आनंद आहे.
- पानगळ म्हणजे झाडाची वृत्ती - जुनं झडून नवं उगमायला तयार होणं.
- मी जंगलात गेलो की, मला माझ्या आतल्या माणसाचा आवाज ऐकू येतो.
- माणसाला माणूस बनवायला शहर नाही लागत, जंगल पुरेसं असतं.

कावळ्यांच्या वसाहतीला इंग्रजीत रूकरी असा शब्द आहे. चितमपल्लींनी त्यासाठी काकागार हा शब्द योजला. तसेच हेरॉनरी (बगळे, ढोकरी ह्या पक्षांची वाण वसाहत) ला सारंगगार असा समर्पक शब्द मराठीत तयार केला आहे. रुस्टिंग प्लेससाठी रातनिवारा हा शब्द वापरला आहे. टणटणी (घाणेरी) चे रायमुनिआ (हिंदीभाषक) तर बघाव्याचे अमलताश हे नाव चितमपल्लींमुळे नागरी वाचकांस माहित झाले.

संशोधन आणि संस्थांमधील सहभाग

मारुती चितमपल्ली यांनी वने, वन्यप्राणी, वन्यजीव व्यवस्थापन, आणि पक्षि जगताविषयी

विज्ञाच्या शतकाच्या प्रारंभी स्वामी विवेकानंद यांनी अमेरिकेतील सर्वधर्म परिषदेत सहभाग घेऊन भारतीय तत्त्वज्ञान आणि अध्यात्म यांची दिव्य गुदी उभारून भारताच्या गौरवशाली आणि वैभवशाली संस्कृतीची खरीखुरी ओळख संपूर्ण जगाला करून दिली.

आपल्या याच गौरवशाली आणि वैभवशाली संस्कृतीचा भाग असलेल्या योगशास्त्राचे महत्त्व जगभरातील इतर देशांना आता पटलेले आहे. २१ जून हा आंतरराष्ट्रीय योग दिवस म्हणून जगभर साजरा केला जातो. गेली १ वर्षांहून अधिक काळ कोरोनमुळे संपूर्ण जगाला ग्रासलेले असताना आयुर्वेद, योग, प्राणायाम यांचा अवलंब केल्याने अनेकांना कोरोनावर मात करता आली. योगाचे असंख्य फायदे असून मन:शांती आणि निरोगी जीवन देणाऱ्या योगविद्येविषयी या लेखात थोडक्यात पाहूया.

जगाला मन:शांती आणि व्याधीमुक्त जीवन प्रदान करणारी योगविद्या! भारतीय ऋषिमुनींच्या दैवी चिंतनातून, आत्मसाक्षात्कारातून आविष्कृत झालेली ही योगविद्या म्हणजे कोणताही धर्मभेद, जातीभेद, लिंगभेद न करता संपूर्ण मानवजातीचे कल्याण इच्छणारे एक ईश्वरी वरदानच आहे. संसाररूपी भट्टीत पोळलेल्यांना मन:शांती देणारी, व्याधीग्रस्तांना शारीरिक आणि मानसिक तापापासून मुक्त करणारी, योगसाधकांना जीव-शिवाची भेट घडवून आणणारी, मानवाची मोक्षपदाची अंतिम इच्छा पूर्ण करणारी, ही योगविद्या आहे.

आमच्या परोपकारी पूर्वजांनी जगाच्या कल्याणासाठी जतन करून ठेवलेला हा अनमोल खजिना आहे. अशा या अनमोल खजिन्याचे आम्ही वारसदार असून या योगभूमीत आम्ही जन्मलो, हे आमचे सौभाग्य आहे; पण असे असूनही बहुतेक

भारतीय आजही योगविद्येपासून दूर राहिले आहेत, हे आमचे दुर्दैव आहे. जगातील इतर राष्ट्रांनी मात्र या योग खजिन्याचा भरपूर लाभ घेतलेला आहे आणि घेत आहेत.

भोगवाद, भौतिकवाद आणि अनेक प्रकारच्या व्याधींनी ग्रस्त असलेल्या पाश्चिमात्य राष्ट्रांतील जनतेला मन:शांती आणि निरोगी जीवन हवे आहे. यासाठी संपूर्ण जग भारताकडे आशेने पहात आहे; कारण योगविद्येसारखे रामबाण औषध असलेल्या भारताविना अन्य कोणताही देश जगाला मन:शांती आणि व्याधीमुक्त जीवन प्रदान करू शकत नाही.

भारतीय योगविद्येमध्ये एवढे मोठे दिव्य सामर्थ्य आणि क्षमता आहे, याची विदेशी पंडितांनी प्रत्यक्ष अनुभूती अन् प्रचीती घेतलेली आहे. दुर्बल शरिराची कार्यक्षमता वाढवण्याचे सामर्थ्य योगाभ्यासामध्ये असणे रसायनिक विषारी खते आणि कीटकनाशके फवारून पिकवलेले कडधान्य, फळे, भाजीपाला आदी खाऊन स्वतःचे शरीर कळत-नकळत हळूहळू व्याधीग्रस्त होत चालले आहे. त्यामुळे स्वतःची शारीरिक आणि मानसिक दुर्बलता वाढली आहे, हे बहुतेकांना ठाऊकच नाही.

अशा वेळी ही योगविद्या फारच उपयुक्त ठरते. विषारी द्रव्ये बाहेर टाकून दुर्बल शरिराची कार्यक्षमता वाढवण्याचे सामर्थ्य या

योगाभ्यासामध्ये आहे. शरीर एक पवित्र यज्ञकुंड असून त्याचे पावित्र्य राखणे आवश्यक

स्वतःचे शरीर एक पवित्र यज्ञकुंड आहे. या यज्ञकुंडातील जठराग्नीत मांसाहार, दारू, तंबाखू, फास्ट फूड आदी पदार्थ टाकून (खाऊन) हा पवित्र यज्ञ कोणीही भ्रष्ट करू नये. असे करणाऱ्या व्यक्तीकडून केलेली योगसाधना सफल होत नाही.

मोक्षप्राप्ती हे नरदेहाचे अंतिम ध्येय आहे. परमात्मा परमेश्वराची कृपादृष्टी संपदन करण्यासाठी, मोक्षपदाचा अधिकारी होण्यासाठी योगसाधकांनी स्वतःचे आचार, विचार आणि उच्चार यांतून या पवित्र यज्ञकुंडाचे पावित्र्य राखावे. योगी होऊन परोपकारी आणि पारमार्थिक जीवन जगण्यामध्येच नरजन्माचे सार्थक ह्ययोगह् या शब्दाचा भावार्थ ह्याआल्या आत

असलेल्या जीवात्म्याची चराचरात असलेल्या परमात्म्याशी भेट घडवून आणणे, एकरूप होणे किंवा मिलन होणे अथवा समरस होणे, असा आहे. या सृष्टीतील ८४ लक्ष योनीला (जीवमात्राला) सृष्टीकर्त्या परमेश्वराकडून ऊर्जा पुरवली जाते. त्यामुळेच तुम्ही-आम्ही सर्व आता या क्षणापर्यंत जिवंत आहोत. या ऊर्जेलाच ह्याजीवात्मा-अंशात्माह् म्हणतात. आमच्या भोगवादी वृत्तीमुळे, ह्यमीह्णणाच्या

इ.स.२००६ मध्ये सोलापूरला झालेल्या ८३ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपद महाराष्ट्र राज्याच्या मराठी विभागाकडून दिलेला विंदा करंदीकर जीवनगौरव पुरस्कार (२०१७) १२व्या किलोस्कर चित्रपट महोत्सवाचा जीवनगौरव पुरस्कार (८-१-२०१८) **चितमपल्ली यांनी लिहिलेली पुस्तके** आनंददायी बगळे (संस्कृत साहित्यातील काही पक्षी), (२००२) चकवाचोण : एक वनोपनिषद, (आत्मचरित्र) रातवा, (१९९३), (१९९३-९४चा महाराष्ट्र राज्य साहित्य पुरस्कार) नवेगाव बांधचे दिवस आपल्या भारताचे साप केशराचा पाऊस घरट्यापलीकडे, (१९९५) चित्रग्रीव - एका कबुतराची कथा चैत्रपालवी, (२००४) जंगलाची दुनिया (२००६) निळवंती, (२००२) निर्गमवाचन पक्षिकोश, (२००२) पक्षी जाय दिगंतारा, (१९८३) मृगपक्षिशास्त्र, (१९९३) शब्दांचं धन, (१९९३) सुवर्णगरुड, (२०००) रानवाटा, (१९९१), (१९९१-९२चा महाराष्ट्र राज्य साहित्य पुरस्कार), (भैरूतन दमाणी साहित्य पुरस्कार-१९९१), (मृण्मयी साहित्य पुरस्कार-१९९१) जंगलाचं देणं, (१९८५) (महाराष्ट्र राज्य साहित्य पुरस्कार प्राप्त-१९८९), (विदर्भ साहित्य संघ पुरस्कार-१९९१)श आगामी मत्स्यकोश, वृक्षकोश, वृक्षायुर्वेद, वगैरे

• • •

अहंकारामुळे, भक्तीभाव्याच्या अभावामुळे आमच्या शरिरातील या दिव्य शक्तीचे, आमच्या देहाचलाकचे आम्हाला विस्मरण झालेले असते. योगविद्येच्या माध्यमातून योगसाधकाला ह्याआपण परमात्मा परमेश्वराचे अंश आहोतह्, याचे स्मरण होते. स्वतः प्रकाशित होऊन दुसऱ्यांनाही प्रकाशित करण्याचे दैवी सामर्थ्य या योगसाधनेमध्ये आहे. भोगी होऊन रोगी जीवन जगण्यापेक्षा, योगी होऊन परोपकारी आणि परमार्थिक जीवन जगण्यामध्येच नरजन्माचे सार्थक आहे. हे सर्व साध्य करण्यासाठी योगसाधकांनी स्वानुभवी योग शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली योगसाधना करावी.

योग साधनेतूनच आध्यात्मिक दृष्टी आणि राष्ट्रभक्तीने भारावलेले भूमीपुत्र निर्माण होणे गौरवशाली, वैभवशाली, सुसंस्कारित, व्याधीमुक्त, आत्मनिर्भर, स्वावलंबी आणि जगदुरुपदाला लायक असा भारत घडवायचा असेल. तर त्यासाठी लागणारे सद्गुण, तेजस्वी विचारधारा, देव-धर्म, देश, संस्कृती आस्था, आध्यात्मिक दृष्टी आणि राष्ट्रभक्ती यांनी भारावलेले भूमीपुत्र या योग साधनेतूनच घडणार आहेत.

अशा या शारीरिक आणि मानसिक व्याधीतून मुक्त करणाऱ्या, कोरोनसारख्या विषाणूला यशस्वीपणे प्रतिकार करू शकणाऱ्या, मोक्षप्राप्तीचे ध्येय साध्य करून जीव-शिवाची भेट घडवून आणणाऱ्या, जगदुरुपदाची इच्छा पूर्ण करू शकणाऱ्या या सर्वगुणसंपन्न योगविद्येचा देश-विदेशांत निष्काम वृत्तीने प्रसार-प्रचार करणाऱ्या सर्व भारतीय संस्था, योगाचार्य, योग साधक आणि योगकार्यात तन-मन-धनाने योगदान देणारे हितचिंतक यांचे योगदिनानिमित्त अभिनंदन!

■ ■

शिवसेनेचा इतिहास आणि धडा शिकविण्याची गरज!

ज्या अजित पवार यांनी शिवसेनेतून बंडखोरी करणारे कधीही निवडून येत नाहीत, असे राणा भीमदेवी थाटात विधानसभा सभागृहात सांगितले आणि ज्या एकनाथ शिंदे यांच्या साथीदारांनी अजित पवार यांच्या बद्दल तक्रारी केल्या होत्या त्याच अजितदादांच्या नेतृत्वाखाली शरद पवार यांच्या पक्षातून बंड करीत फडणवीस शिंदे सरकार मध्ये जाऊन बसले.

१३ मे २०२२ रोजी शिवसेना पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी एकनाथ शिंदे यांच्या पुढाकाराने तयार झालेल्या धर्मवीर मुक्काम पोस्ट ठाणे चित्रपटाचे उद्घाटन केले आणि २० मे २०२२ रोजी एकनाथ शिंदे यांना विचारले की, एकनाथ, तुम्हाला मुख्यमंत्री व्हायचंय का ? तेव्हा ते एकदम आश्चर्यचकित होत नाही नाही असे म्हणू लागले.

उद्धव ठाकरेंनी माज्यावर, माज्या मुलावर उपकार केले आहेत, मी त्या उपकारांची परतफेड करू शकत नाही, असे ठासून सांगितले. पण त्यांचे तर ठरलेलेच होते. त्यावरहुकूम पुढच्या चाली खेळल्या गेल्या. ५ डिसेंबर २०२४ रोजी मुख्यमंत्री पदावरून उपमुख्यमंत्री पदावर यावे लागले आणि पुन्हा एकदा देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखालील सरकार मध्ये नाखुशीनेच जावे लागले.

पुन्हा अजित पवार यांच्या कडून तुटपुंज्या निधीवर बोलवण होऊ लागली. तोंड दाबून बुक्क्यांचा मार सहन करावा लागत आहे. पण शिवसेना पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे आणि युवा सेना प्रमुख आदित्य ठाकरे यांच्या नावाने शिष्टाचार देण्याची अहममहिका लागली. बाळासाहेब ठाकरे असे तर त्यांनी उद्धव ठाकरे यांना माफ केले नसते, त्यांनी कधी काँग्रेस बरोबर जाण्याचे धाडस केले नसते, अशा वलगा केल्या आहेत. इतकेच नव्हे तर धर्मवीर २ च्या माध्यमातून धर्मवीर आनंद दिघे यांच्या सांगण्यावरून शिवसेना फोडली, असे भासविण्याचा, संभ्रम निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला आहे. राज ठाकरे यांनी स्वतंत्र संघटना काढली,

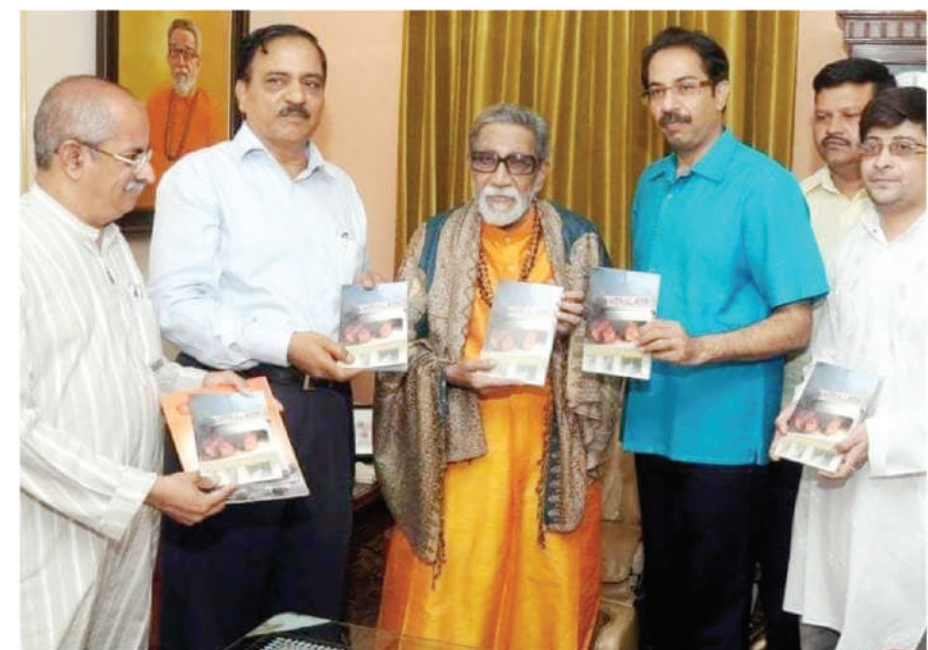
एकनाथ, तू काय करणार आहेस? असे आनंद दिघे यांनी सांगतानाच एका खांद्यावर हिंदुत्व आणि एका खांद्यावर शिवसेना घेऊन तू वाटचाल कर, असा जणू आदेशच दिघेसाहेबांनी आपल्या पट्टीशिष्य म्हणवणाऱ्या एकनाथ शिंदे यांना दिला असल्याचा देखावा

धर्मवीर २ मध्ये उभा केला आहे. प्रत्यक्षात आनंद दिघे काय होते? त्यांचे तत्त्व काय होते? बाळासाहेब ठाकरे यांच्या शिवसेनेची वाटचाल कशी झाली? २००२ साली नरेंद्र मोदी यांच्यावर बाळासाहेब ठाकरे यांनी अडवाणी यांच्या माध्यमातून अटलबिहारी वाजपेयी यांच्याकारवी होणारी कारवाई रोखायला लावून नरेंद्र मोदी यांना वाचविले.

६ एप्रिल १९८० रोजी स्थापन झालेल्या भारतीय जनता पक्षाला बाळासाहेब ठाकरे यांनी वारंवार पाठिंबा देत गगनभरारी घेण्यासाठी सहकार्य केले. दिल्लीत भाजप शिवसेना आणि महाराष्ट्रात शिवसेना भाजप असे बाळासाहेब ठाकरे यांनी ठासून सांगितले होते. या उपकाराची कोणत्या पद्धतीने परतफेड होत आहे, हे देशवासिय जाणून आहेत.

आज वाजपेयी अडवाणी यांचा भाजप राहिलेला नाही. या संदर्भात शिवसेनेचा इतिहास आणि धडा शिकविण्याची गरज आज निर्माण झाली आहे. ज्यांनी कधी मातोश्रीचा उंबरठा पाहिला नाही, ज्यांनी कधी आनंद दिघे यांना पाहिले नाही, ते आता त्यांची मोटमोठाली छायाचित्रे लावून प्रचार प्रसार करण्याच्या गोष्टी करीत आहेत.

वारंवार शिवसेनेच्या पाठीत खंजीर खुपसणारे उद्धव ठाकरे यांच्यावर धोका दिल्याचा आरोप करताहेत. परंतु १९६६ चा व बाळासाहेब ठाकरे यांच्या विचारांनी भारलेला, भारावलेला हिंदू, मराठी माणूस कडवा शिवसैनिक हे कधी सहन करणार नाही. योग्यवेळी योग्य निर्णय घेणारच. सध्या सत्ताधारी उपभोगताहेत आणि सर्वसामान्य मराठी, हिंदू भोग भोगतोय. हेही दिवस निघून जातील. कुणीही अमरपट्टा घेऊन आलेला नाही. तूतस इतकेच ! जय महाराष्ट्र !!

आरोग्यासाठी योगा, पारंपरिक खेळ व वृक्ष लागवड काळाची गरज

अवलंबली होती. आरोग्य रक्षणासाठी योगा व व्यायाम अती आवश्यक आहे. अत्याधुनिक युगात व बदलत्या काळानुसार मानवजातीला मनमोकळे पणाने बागडण्या करीता जग किंवा ग्राउंड अपुरे पडताना दिसतात. कारण आधुनिक युगात आपण कुठेही नजर फिरवली तर आपल्याला गगनचुंबी इमारती, कारखाने, उद्योगधंदे मोठ्या प्रमाणात दिसून येतात.

अशा परिस्थितीत लहान-मोठी,आबाळ-वृद्ध खुल्या हवेत बागडू शकत नाही.परंतु शरीराला व्यायाम सुध्दा आवश्यक असतो. अशा वेळेला आपण योग,व्यायाम शाळ व जिमचा सहारा घेवून शरीराला सुहृद ठेवण्याचा प्रयत्न सर्व करतात. पुर्वी अनेक मातीतील खेळ खेळले जायचे व जखमा सुध्दा व्हायच्या परंतु या जखमा त्याच मातीने दुरुस्त सुध्दा व्हायच्या.

अशा परिस्थितीत शरीराच्या प्रत्येक अवयवांचा व्यायाम होत असे. परंतु कालांतराने मोबाईलच्या छंदांमुळे संपूर्ण जुनेछोटे-मोठे खेळ लुप्त होताना दिसतात. परंतु शरीर सुहृद व निरोगी

ठेवण्यासाठी व्यायाम अती आवश्यक आहे. योगाच्या सहाय्याने आपण घरबसल्या व्यायाम करू शकतो.

आज जगातील १९० देशांनी योगाभ्यास जीवन, आज वाढते प्रदुषण, धावपळीचे औद्योगिकीकरण, शहरीकरण व बदलते हवामान यामुळे खुला व्यायाम करण्यास अनेक अडचणी निर्माण होतात. परंतु योगाभ्यास चार भिंतींच्या आत सुध्दा करता येतो. त्यामुळेच जगातील अनेक देशांनी योगाभ्यासला जास्त महत्त्व दिले आहे.

भारताने योगाला जागतिक पातळीवर नेऊन भारत योगगुरू बनला आहे. त्याचप्रमाणे भारताने योगाभ्यास जागतिक पातळीवर नेऊन जगाला व्यायामाची व शरिर सुहृद ठेवण्याची मोठी दीशा देण्याचे काम सुध्दा केले आहे.भारत जागतिक पातळीवर लोकांचे जीवन उंचावण्यासाठी नेहमीच प्रयत्नशील राहला आहे.

नेऊन भारत योगगुरू बनला आहे. त्याचप्रमाणे भारताने योगाभ्यास जागतिक पातळीवर नेऊन जगाला व्यायामाची व शरिर सुहृद ठेवण्याची मोठी दीशा देण्याचे काम सुध्दा केले आहे.भारत जागतिक पातळीवर लोकांचे जीवन उंचावण्यासाठी नेहमीच प्रयत्नशील राहला आहे.

योग दिनाच्या निमित्ताने सर्वांनीच योगाभ्यास अंगीकारला पाहिजे. योग दीनाच्या निमित्ताने प्रदुषणावर मात करण्यासाठी प्रत्येकांनी घर तीथे झाड ही मोहीम राबवुन या दीवसाला आगळेवेगळे ऐतिहासिक महत्त्व देवून वृक्षारोपण केले पाहिजे. आरोग्यासाठी वृक्ष ही सर्वांसाठी संजीवनी आहे.

आपल्या राज्यात ३६ जिल्हे, प्रत्येकात साधारण ५ तालुके, म्हणजे १८० तालुके व राज्यात आढदार २८८ (वि.परिषदेचे वेगळेच) वृक्षारोपण हा मुद्दा आमदार, बीडीओ,असे अनेक जबाबदार अधिकारी मिळून प्रशासनाने व सामाजिक संघटनांनी योग दिनाचे औचित्य साधून मोठ्या प्रमाणात वृक्षलागवड करावला हवी.

जागतिक योग दिवस महाराष्ट्रासह संपूर्ण भारतात साजरा होणार आहे. आजच्या परिस्थितीत ज्याप्रमाणे

मनुष्याच्या आरोग्यासाठी योगाकरणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे ऑक्सिजनची मात्रा वाढविण्यासाठी वृक्षारोपण करणे अत्यंत गरजेचे आहे. याकडे मुख्यत्वेकरून प्रशासनाने लक्ष देण्याची गरज आहे.

योग दिनाच्या निमित्ताने प्रशासने,शाळा, महाविद्यालये, एसटी स्टॅंड, संपूर्ण प्रशासकीय ठिकाणे, कारागृह या संपूर्ण ठिकाणी जागतिक योग दिनाच्या निमित्ताने वृक्षारोपण व्हायला हवे.

यामुळे जागतिक विक्रम हॉईलच सोबत आरोग्याची जोपासना सुध्दा हॉईल.अशाप्रकारे योगासोबत आरोग्यासाठी वृक्षारोपण चळवळ पुढे नेली पाहिजे. कारण ह्या संपूर्ण बाबी याकडे आरोग्याशी निगडित आहे.

योगाभ्यासमुळे शारीरिक, मानसिक, आध्यात्मिक, आरोग्य आणि शांतीसाठी याचा मोठ्या प्रमाणात लाभ मिळतो. त्यामुळेच जगातील १९० देशांनी योगाला स्विकारले आहे. भारतातच नाही तर संपूर्ण जगात वाढते नवीन-नवीन आजार निवारणे व आरोग्य साधना करून व्यायाम करणे तेवढेच आवश्यक

आहे. कारण आरोग्य हिच संपत्ती हा मुलमंत्र सर्वांनीच अंगीकारला पाहिजे.

योग दिनाच्या निमित्ताने केंद्र सरकारने व राज्य सरकारने राष्ट्रीय खेळांना महत्त्व देवून व्यायाम करण्याची प्रवृत्ती जागृत करण्याची गरज आहे. जगातील प्राचीन संस्कृती भारतात आताही आहे. त्यामुळे आपल्याला योग परंपरेच्या माध्यमातून ती पहायला मिळते. त्यामुळे आज योगाभ्यास जगालासाठी अनमोल रत्न व संजिवनी सिध्द होत आहे. याचा भारतीयांना अभिमान आहे.

योग दिनाच्या निमित्ताने ऑक्सिजनची मात्रा वाढवीण्यासाठी आपण सर्वांनी वृक्षारोपणाचा संकल्प करावयास पाहिजे. कारण पुर्वी ऋषी मुनी, तपस्वी, महायानी झाडाखालीच योगाभ्यास करायचे, पुर्वी शिक्षण सुध्दा झाडाखालीच व्हायचे यावरून स्पष्ट होते की वृक्षा शिवाय पुढचे पाऊल अवघड असते. त्यामुळे आरोग्याच्या दृष्टीने व योग दिनाच्या निमित्ताने महाराष्ट्रासह भारतात जास्तीत जास्त वृक्षारोपण कसे करता येईल याकडे सरकारने व सामाजिक संघटनांनी लक्ष देण्याची गरज आहे. योगा करूया;व्यायाम करूया; वृक्ष लावूया; वृक्ष जगवूया आणि निसर्गाचा समतोल राखण्याचा संकल्प करूया. जय हिंद!

■ ■ ■ ■ ■

राज्यभरातील शाळांची होणार तपासणी

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २० :

उन्हाळ्याच्या सुटीनंतर पूर्व विदर्भातील जिल्ह्यात २३ जून पासून शाळा सुरू होणार असून शाळांमध्ये नियमांची अंमलबजावणी केली की नाही? याची झाडाझडती घेण्यात येणार आहे.

राज्यातील विविध जिल्ह्यात असलेल्या शाळांमध्ये बदलापूर येथील शाळेतील दोन चिमुरड्यांवर झालेल्या घटनेची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी राज्यातील शाळांमध्ये सीसीटीव्ही, सुरक्षा रक्षक, तक्रार पेटी, कर्मचाऱ्यांची चारित्र्य पडताळणी यांची अंमलबजावणी करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे.

लैंगिक गुन्ह्यांपासून बालकांचे संरक्षण करण्यासाठी कठोर उपाययोजना : तक्रार पेटी ठेवणे बंधनकारक

शाळा व्यवस्थापनाने निवमांकडे दुर्लक्ष केल्याचे निदर्शनास आल्यास आधी समज देण्यात येणार असून जर अंमलबजावणीकडे शाळेने कानाडोळा केला तर संबंधित शाळेची मान्यता रद्द करण्यात येईल, असा इशारा शालेय शिक्षण विभागाने दिला आहे.

काही महिन्यांपूर्वी राज्यातील बदलापूर येथील एका खासगी शाळेत दोन चिमुरड्यांवर अत्याचाराची घटना घडली होती. या घटनेनंतर महायुती सरकारवर जोरदार हल्लाबोल करण्यात आला. या प्रकरणातील संशयित आरोपी अक्षय शिंदेचा एनकाऊंटर झाला आणि न्यायालयाने या घटनेवर महायुती

सरकारवर ताशेरे ओढले होते.

घटनेची दखल घेत पुन्हा राज्यात अशा घटनेची पुनरावृत्ती होऊ नये आणि विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षेसाठी राज्य शालेय शिक्षण विभागाने कठोर पावले उचलली आहेत.

अत्याचाराची माहिती

पोलिसांना कळवणे बंधनकारक

लैंगिक गुन्ह्यांपासून बालकांचे संरक्षण कायदा २०१२ हा केंद्र शासनाचा कायदा व सदर कायद्याखालील नियमावली केंद्र शासनाने १४ नोव्हेंबर २०१२ पासून लागू केलेली आहे. या अधिनियमाच्या प्रयोजनासाठी १८ वर्षे वयोगटापर्यंतच्या व्यक्तीस बालक

म्हणून समजण्यात आले आहे.

मुलांवर लैंगिक अत्याचार झाल्याची माहिती आल्यास संबंधित शैक्षणिक संस्था व्यवस्थापन, शिक्षक व शाळा शालेय शिक्षण विभागाने कठोर पावले उचलली आहेत.

विद्यार्थ्यांवर अत्याचार झाल्यास

तक्रार करावी

शाळेतील विद्यार्थ्यांवरील होणाऱ्या अत्याचाराची तक्रार पास्को इ-बॉक्स व चिराम या ॲपवर करणे यासाठी विद्यार्थ्यांना मदत करणे आवश्यक ठरणार आहे.

सर्व शाळा परिसरात कंपाऊंड वॉल, सकाळ, दुपारी व शाळा सुटताना विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीची नोंद घ्यावी, विद्यार्थी अनुपस्थित असल्यास पालकांना मेसेज करावा, विद्यार्थ्यांचे समुपदेशन करावे, कर्मचाऱ्यांची चारित्र्य पडताळणी करणे बंधनकारक आहे.

विद्यार्थी ज्या बसमधून ये-जा करणार त्या बसचालकाची पडताळणी, बसमध्ये जीपीएस प्रणाली बसवणे, प्रसाधनगृह व स्वच्छतागृहांची नियमित स्वच्छता ठेवणे आदी गरजेचे आहे. शिक्षण विभागासह इतरही काही विभाग आता शाळांवर लक्ष ठेवून असतील आणि तपासणी करतील.

पुण्यात वारकऱ्यांचे आगमन सुरू

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २० :

संत तुकाराम महाराज आणि संत ज्ञानेश्वर महाराजांच्या पालख्यांच्या प्रस्थानानंतर आता पंढरपूरकडे जाणाऱ्या वारकऱ्यांनी पुण्यात दाखल होण्यास सुरुवात केली आहे. पायी वारी करत असलेले हजारो वारकरी शहरातील विविध भागात पोहोचत असून, पुण्यात उत्साहाचे आणि भक्तीमय वातावरण निर्माण झाले आहे.

संत तुकाराम महाराजांच्या पालखीच्या आगमनानंतर पिंपरीतील भक्ती-शक्ती

चौकात 'अर्थ' आणि 'पिंपी' या दोन संस्थांनी स्वच्छता मोहीम हाती घेतली आहे. पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेच्या सहकार्याने ही मोहीम राबवण्यात येत आहे.

वारीनंतर निर्माण होणाऱ्या कचऱ्याचा प्रश्न गंभीर असतो, हे लक्षात घेऊन 'स्वच्छता हा खरा धर्म आहे' या संत गाडगे महाराजांच्या तत्वाला अनुसरून हा उपक्रम राबवला जात आहे. यामध्ये दोन्ही संस्थांचा १५० महिला स्वयंसेवक सहभागी होणार आहेत.

'अर्थ' एनजीओच्या सीईओ प्रविणा कलमे आणि 'पिंपी' च्या संस्थापक पूनम भट्टेशी यांच्या नेतृत्वाखाली हा उपक्रम राबवला जात आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदींच्या 'स्वच्छ भारत अभियान'ला सहकार्य करण्याच्या हेतूने तसेच विठोबाप्री भक्ती आणि सामाजिक जाणिवेची अभिव्यक्ती म्हणून ही मोहीम महत्वाची असल्याचे त्यांनी माध्यमांशी बोलताना सांगितले. भक्तीसोबत पर्यावरणाची जबाबदारी जपण्याचा संदेशही यातून दिला जात आहे.

तेजस्वी घोसाळकर यांचा भाजप प्रवेश निश्चित?

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. २० :

शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे नेते विनोद घोसाळकर यांच्या स्नुषा तेजस्वी घोसाळकर यांची मुंबई जिल्हा बँकेच्या संचालक मंडळावर नियुक्ती झाली आहे.

त्यामुळे ठाकरे गटावर कथित नाराज तेजस्वी यांचा भाजपमध्ये प्रवेश निश्चित झाल्याचा दावा केला जात आहे.

तेजस्वी घोसाळकर या गत काही महिन्यांपासून ठाकरे गटावर नाराज असल्याची चर्चा आहे. त्यांनी मध्यंतरी उद्धव ठाकरे यांची भेट घेतली होती. त्यात त्यांची नाराजी दूर झाल्याचे समजले जात होते.

पण शुक्रवारी अचानक त्यांची मुंबई जिल्हा बँकेच्या संचालकपदी नियुक्ती झाल्याने त्या भाजपच्या वाटेवर असल्याची चर्चा नव्याने सुरू झाली. भाजप नेते प्रवीण दरेकर यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, दिवंगत अभिषेक घोसाळकर हे मुंबई बँकेच्या संचालकपदी होते. त्यांच्या जागी आता त्यांच्या पत्नी तेजस्वी यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

प्रवीण दरेकर यासंबंधी म्हणाले, अभिषेक घोसाळकर हे मुंबई बँकेचे संचालक होते. त्यांच्या हत्येनंतर रिक्त झालेल्या जागेवर नेमणूक करण्याचा अधिकार संचालक मंडळाला असतो. त्यानुसार सद्भावना म्हणून संचालक मंडळाने एकमताने तेजस्वी घोसाळकर यांची संचालक म्हणून बँकेवर नियुक्ती केली. ही रिक्त जागा भरणे कायदेशीररित्या क्रमप्राप्त होते. त्यानुसार ही नियुक्ती करण्यात आली आहे.

उल्लेखनीय बाब म्हणजे मुंबई बँक ही मुंबईतील सहकार क्षेत्रातील एक अग्रणी बँक आहे. या बँकेच्या संचालक मंडळावर भाजप, राष्ट्रवादी काँग्रेस, शिवसेना ठाकरे गट आदी विविध पक्षांचे नेते आहेत. पण तेजस्वी घोसाळकर यांची नियुक्ती ऐन मुंबई महापालिका निवडणुकीच्या तोंडावर करण्यात आल्यामुळे भाजपने तेजस्वी यांच्या माध्यमातून उद्धव ठाकरे यांना झटका देण्याची व्युत्पत्ती आखल्याचे स्पष्ट होते.

राज्याच्या शिक्षण धोरणाचा एक भाग म्हणून पहिली इयत्तेपासून हिंदी विषय सर्व शाळांमधून सक्तीचा करण्याचा अतार्किक निर्णय राज्याच्या शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी अचानक जाहीर केला आणि लागलीच महाराष्ट्राच्या मायबोली मराठीला दुय्यम लेखून हिंदीला महत्त्व देणाऱ्या या निर्णयविरोधात सर्व स्तरातून कडाडून विरोध होऊ लागलेला आहे. सर्व शाळांमधून सक्तीच्या हिंदीच्या या निर्णयबद्दलच जेष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. वसंत काळगाडे यांच्याशी आजचा साप्ताहिक संवाद.

पहिलीपासून हिंदी भाषेला नेमका विरोध का आहे ?

○ महाराष्ट्र वगळता गुजरात, आंध्र प्रदेश, केरळ, तामिळनाडू, बिहार अशा कोणत्याही राज्यांमध्ये हिंदी भाषेची सक्ती नाही. मग हिंदी हि राष्ट्रभाषा नसताना आणि केवळ एका उराविक राज्याची भाषा असताना आपल्या मातृभाषेला डावलून हिंदी भाषेलाच सक्ती आणि तीही महाराष्ट्रातच का ? हा खरा मार्मिक प्रश्न आहे.

शासन निर्णयामध्ये अनिवार्य हा शब्द वगळण्यात आला आहे म्हणजेच सरकारला छुऱ्या पद्धतीने हिंदीची सक्ती करायची आहे. राज्य अभ्यासक्रम आराखड्यात पहिलीपासून तिसरी भाषा हिंदी शिकविण्याचा कुठेही उल्लेख नाही. म्हणूनच या धोरणाला सर्वांचा विरोध आहे.

हिंदी भाषेची सक्ती करण्यामागे राज्याच्या शिक्षण विभागाचा नेमका हेतू काय आहे ?

○ लहान मुले नव्या गोष्टी पटायत शिकतात. विशेषतः नवीन भाषा मुलं अगदी पटकन आत्मसात करतात. मराठी आणि इंग्रजी या माध्यमांच्या खेरीज अन्य म्हणजे उर्दू, कन्नड, गुजराथी, हिंदी आदी माध्यमांच्या विद्यार्थ्यांना पहिलीपासून त्यांची

: साप्ताहिक संवाद :

पहिली पासून हिंदीला विरोधच हवा

माध्यम भाषा मराठी आणि इंग्रजी या तीन भाषा शिकवल्या जात आहेत. त्यामुळे मराठी आणि इंग्रजी या शाळेमधील विद्यार्थ्यांसाठी तिसरी भाषा हिंदी सक्तीने आणली जात आहे. हाच शिक्षण विभागाचा हेतू आहे मात्र तो चुकीचा आहे.

मातृभाषेतून शिक्षण या सरकारच्या उपक्रमाची हिंदीच्या सक्तीमुळे वाट लागणार का ?

मिल्टेनी बायोटेक आणि बीआयआरएसीत जीन थेरपी परिसंस्थेकारिता सामंजस्य करार

भारताच्या अत्याधुनिक बायोथेरप्युटिक्समधील नेतृत्वाला बळकट करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलत, मिल्टेनी बायोटेक इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड आणि बायोटेक्नॉलॉजी इंडस्ट्री रिसर्च असिस्टन्स कौन्सिल यांनी इव्हल इंटरनॅशनल कन्व्हेंशन २०२५ दरम्यान एक धोरणात्मक समजुतीचा करारावर स्वाक्षरी केली.

ही परिषद याच आठवड्यात बॅस्टनमध्ये सुरू झाली आहे. यामध्ये बहुआयामी सहकार्याची रूपरेषा मांडण्यात आली आहे, ज्याचा उद्देश भारताच्या सेल आणि जीन थेरपी क्षमतेला पुढे नेणे हा आहे. या सहकार्याच्या माध्यमातून क्षमता निर्माण, क्लिनिकल संशोधनाला चालना देणे आणि स्थानिक पातळीवर सेल थेरपीजचे उत्पादन करून अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधणे यावर भर दिला जाणार आहे.

या ऐतिहासिक कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, मिल्टेनी बायोटेक इंडिया यांना BIRAC आणि जैवतंत्रज्ञान विभाग यांच्या वरिष्ठ प्रतिनिधींसह इंडिया पॅक्लिफायनचे उद्घाटन करण्याचा सन्मान मिळाला.

या भागीदारीद्वारे, मिल्टेनी बायोटेक आणि BIRAC यांचे उद्दिष्ट CGT उत्पादन, विश्लेषण आणि गुणवत्ता नियंत्रण या क्षेत्रांमध्ये डॉक्टर, संशोधक आणि तंत्रज्ञ यांच्यासाठी संरचित प्रशिक्षण आणि क्षमता-विकास कार्यक्रम राबवून राष्ट्रीय क्षमता निर्माण करणे आणि वैज्ञानिक कौशल्य विकसित करणे, भारतामध्ये अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधण्यासाठी, विशेषतः कर्करोग, स्वयंप्रतिरक्षात्मक आजार आणि दुर्मिळ आजारांमध्ये, पुढील पिढीच्या उपचारांवर लक्ष केंद्रित करून शैक्षणिक संस्था आणि मल्टी-सेंटर अभ्यासांचे सह-विकास माध्यमातून ट्रान्सलेशनल रिसर्च उपक्रम विस्तारणे, मिल्टेनीचे क्लिनोएमपीएस प्रॉडिजी सारखे स्वयंचालित उत्पादन प्लॅटफॉर्म वापरून भारतभर पॉप्टे-ऑफ-केअर केंद्रे स्थापन करणे, जेणेकरून वैयक्तिकृत उपचार अधिक किफायतीसह आणि मोठ्या प्रमाणावर सहज उपलब्ध होतील हे आहे.

सहकार्याच्या माध्यमातून क्षमता निर्माण, क्लिनिकल संशोधनाला चालना देणे आणि स्थानिक पातळीवर सेल थेरपीजचे उत्पादन करून अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधणे यावर भर दिला जाणार आहे. या ऐतिहासिक कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, मिल्टेनी बायोटेक इंडिया यांना BIRAC आणि जैवतंत्रज्ञान विभाग यांच्या वरिष्ठ प्रतिनिधींसह इंडिया पॅक्लिफायनचे उद्घाटन करण्याचा सन्मान मिळाला.

या भागीदारीद्वारे, मिल्टेनी बायोटेक आणि BIRAC यांचे उद्दिष्ट CGT उत्पादन, विश्लेषण आणि गुणवत्ता नियंत्रण या क्षेत्रांमध्ये डॉक्टर, संशोधक आणि तंत्रज्ञ यांच्यासाठी संरचित प्रशिक्षण आणि क्षमता-विकास कार्यक्रम राबवून राष्ट्रीय क्षमता निर्माण करणे आणि वैज्ञानिक कौशल्य विकसित करणे, भारतामध्ये अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधण्यासाठी, विशेषतः कर्करोग, स्वयंप्रतिरक्षात्मक आजार आणि दुर्मिळ आजारांमध्ये, पुढील पिढीच्या उपचारांवर लक्ष केंद्रित करून शैक्षणिक संस्था आणि मल्टी-सेंटर अभ्यासांचे सह-विकास माध्यमातून ट्रान्सलेशनल रिसर्च उपक्रम विस्तारणे, मिल्टेनीचे क्लिनोएमपीएस प्रॉडिजी सारखे स्वयंचालित उत्पादन प्लॅटफॉर्म वापरून भारतभर पॉप्टे-ऑफ-केअर केंद्रे स्थापन करणे, जेणेकरून वैयक्तिकृत उपचार अधिक किफायतीसह आणि मोठ्या प्रमाणावर सहज उपलब्ध होतील हे आहे.

सहकार्याच्या माध्यमातून क्षमता निर्माण, क्लिनिकल संशोधनाला चालना देणे आणि स्थानिक पातळीवर सेल थेरपीजचे उत्पादन करून अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधणे यावर भर दिला जाणार आहे. या ऐतिहासिक कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, मिल्टेनी बायोटेक इंडिया यांना BIRAC आणि जैवतंत्रज्ञान विभाग यांच्या वरिष्ठ प्रतिनिधींसह इंडिया पॅक्लिफायनचे उद्घाटन करण्याचा सन्मान मिळाला.

या भागीदारीद्वारे, मिल्टेनी बायोटेक आणि BIRAC यांचे उद्दिष्ट CGT उत्पादन, विश्लेषण आणि गुणवत्ता नियंत्रण या क्षेत्रांमध्ये डॉक्टर, संशोधक आणि तंत्रज्ञ यांच्यासाठी संरचित प्रशिक्षण आणि क्षमता-विकास कार्यक्रम राबवून राष्ट्रीय क्षमता निर्माण करणे आणि वैज्ञानिक कौशल्य विकसित करणे, भारतामध्ये अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधण्यासाठी, विशेषतः कर्करोग, स्वयंप्रतिरक्षात्मक आजार आणि दुर्मिळ आजारांमध्ये, पुढील पिढीच्या उपचारांवर लक्ष केंद्रित करून शैक्षणिक संस्था आणि मल्टी-सेंटर अभ्यासांचे सह-विकास माध्यमातून ट्रान्सलेशनल रिसर्च उपक्रम विस्तारणे, मिल्टेनीचे क्लिनोएमपीएस प्रॉडिजी सारखे स्वयंचालित उत्पादन प्लॅटफॉर्म वापरून भारतभर पॉप्टे-ऑफ-केअर केंद्रे स्थापन करणे, जेणेकरून वैयक्तिकृत उपचार अधिक किफायतीसह आणि मोठ्या प्रमाणावर सहज उपलब्ध होतील हे आहे.

सहकार्याच्या माध्यमातून क्षमता निर्माण, क्लिनिकल संशोधनाला चालना देणे आणि स्थानिक पातळीवर सेल थेरपीजचे उत्पादन करून अपूर्ण वैद्यकीय गरजांवर उपाय शोधणे यावर भर दिला जाणार आहे. या ऐतिहासिक कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, मिल्टेनी बायोटेक इंडिया यांना BIRAC आणि जैवतंत्रज्ञान विभाग यांच्या वरिष्ठ प्रतिनिधींसह इंडिया पॅक्लिफायनचे उद्घाटन करण्याचा सन्मान मिळाला.

विघातक शक्तींचा वारीत हस्तक्षेप?

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २० :

महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यातील लाखो वारकऱ्यांचा समावेश असलेली पंढरपूर वारी सुरू झाली आहे. पण गेल्या काही वर्षांपासून देवाला न मानणाऱ्या नास्तिक संघटनांचे पदाधिकारी-सदस्य, हिंदूंच्या देवी देवतांना शिवीगाळ करणाऱ्या संघटनांचे अनुयायी, लोकायतसारखी नक्षलवादी व्यक्तींना सहकार्य करणारी संस्था व तत्सम संघटना वारीत दाखल होत आहेत. पंढरपूर वारीमध्ये विघातक शक्ती हस्तक्षेप करण्याबाबत पोलिस आयुक्तांना लेखी पत्र तुषार दामगुडे यांनी पोलिस आयुक्त अमितेश कुमार यांना दिले आहे.

दामगुडे म्हणाले, यादिकाणी घडलेला एक हिंसाचार राष्ट्रीय तसेच आंतरराष्ट्रीय पातळीवर दखलपात्र होऊ शकतो याची पोलिसांनी दखल घ्यावी. पालखी सोहळ्यात पोलिसांकडून कडक बंदोबस्त ठेवावा, अनुचित प्रकार होणार नाही, याकडे लक्ष पुरविण्याची मागणी त्यांनी केली आहे.

मृत्यूनंतरही भोगाव्या लागताहेत नरक यातना

■ नरेश भार्गव, आष्टी शहीद, दि. २० :

मृत्यूनंतर स्मशानभूमिपर्यंतचा अखेरचा प्रवास सुखकर व्हावा, अशी अपेक्षा तिरुटीवरचे कलेवर बाळगत नसले तरी ते घेवून जाणारे मात्र निश्चितच बाळगतात. परंतु, वर्धा जिल्ह्याच्या कारंजा घाटगे तालुक्यातील सुसुंद्रा हेटी येथील गावकऱ्यांच्या निश्ची तेही नाही.

पावसाळ्याच्या दिवसात गावात येणारा आणि स्मशानभूमिकडे जाणारा एकमेव मार्ग पाण्याखाली राहत असल्याने मृत्यूनंतरही त्या पार्थिवाची फरफटच होते.

सुसुंद्रा हेटी हे अंदाजे २०० लोकसंख्येचे आदिवासी खेडे गाव आहे. त्या गावांमध्ये जाण्या-येण्याकरिता एकमेव रस्ता असून याच रस्त्याने गावातील जवळपास २५ ते ३० विद्यार्थी जिल्हा परिषद शाळा सुसुंद्रा व संत भाकरे महाराज विद्यालय सुसुंद्रा येथे शिकण्याकरिता येतात. पावसाळ्यातील चार महिन्यांच्या कालावधीत फक्त दोनच महिने हे विद्यार्थी शाळेत येऊ शकतात.

शाळेतून परतीच्या वेळेला जर आभाळ किंवा पाऊस आला तर यांना नाल्याचा पूर उतरापर्यंत तीन-चार तास कधी कधी दिवसभर पूर उतरापर्यंत सुसुंद्रा येथे थांबावे लागते. मुले घरी येईपर्यंत पालकांच्या जीवात जीव नसतो. त्यांचे सतत शाळेतील शिक्षकांशी संपर्क सुरू असते.

सुसुंद्रा या गावाची स्मशानभूमी याच हेटी रोडवर आहे. पावसाळ्यात अत्यंविधी करताना सर्वांना जीव मुठीत घेऊन रस्ता पार पाडावे लागतात. या दिवसांमध्ये कुणी आपल्या अंतिम प्रवासाला जाऊच नये असे येथील लोकांना

अपघातग्रस्त विमानाच्या खरेदीबाबत कॅगचा होता आक्षेप

नाना पटोलेंकडून प्रफुल्ल पटेलांकडे अंगुलीनिर्देश

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २० :

तत्कालिन केंद्रीय मंत्री प्रफुल्ल पटेल यांच्या कार्यकाळात विमानांच्या खरेदीबाबत लेखा व परीक्षण अहवालात आक्षेप घेण्यात आले होते. त्यावेळी खरेदी झालेल्या विमानांपैकी एक विमान अहमदाबादत दुर्घटनाग्रस्त झाले. केंद्र सरकारने या अपघाताची नैतिक जबाबदारी स्वीकारावी, अशी मागणी काँग्रेसचे माजी प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोलें यांनी केली.

अहमदाबाद येथे झालेल्या विमानाची खरेदी २०११-१२ मध्ये झाली. कॅगने या खरेदीत गडबड असल्याचा ठपका ठेवला होता. कॅगच्या अहवालात प्रफुल्ल पटेल यांच्यावर ताशेरे ओढण्यात आले होते. आता पटेल हे मोदी सरकारसोबत आहेत. विमान अपघाताची जबाबदारी सरकारने घेतली पाहिजे, असेही ते म्हणाले.

पटोलें नागपूर पत्रकार क्लब येथे शुक्रवारी बोलत होते. काँग्रेस सरकारच्या काळात रेल्वे अपघात किंवा इतर दुर्घटना घडल्यास राजीनामा मागणारे भाजपचे नेते देशात विमान, हेलिकॉप्टर, रेल्वे, रस्ता अपघात शेकडो लोकांचे प्राण जात आहे. परंतु त्यांची जबाबदारी घेण्यास तयार नाही, असेही ते म्हणाले.

मतांची चोरी लपवण्यासाठी नियमात बदल

मतांची चोरी लपवावी म्हणून सीसीटीव्ही फुटेज उमेदवारांना उपलब्ध करून देणारा निवडणूक

राज्यातील निवडणुकीत गडबड झाल्याचे प्रकरण उच्च न्यायालयात गेले. पंजाब व हरियाणा उच्च न्यायालयाने निवडणूक प्रक्रियेचे सर्व सीसीटीव्ही फुटेज संबंधितांना उपलब्ध करून देण्याचे आदेश दिले.

या निर्णयामुळे मतांची चोरी उघडकीस येईल म्हणून ही बाब निवडणूक आयोगाने केंद्र सरकारला कळवली. उच्च न्यायालयाच्या निकालास ४८ तास होत नाही तोच केंद्र सरकारने नियम क्रमांक ९३ मध्ये बदल केला.

केंद्र सरकारने निवडणूक आचारसंहितेत बदल करून निवडणुकीची काही कागदपत्रे सार्वजनिक न करण्याचा निर्णय घेतला. त्यामुळे कॅमेरा आणि वेबकाॅम्स फुटेज सार्वजनिक करण्यास मनाई करण्यात येत आहे.

अशाप्रकारे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, केंद्रातील सरकार आणि निवडणूक आयोगाने लोकशाहीची थड्या चालवली आहे. मतांची चोरी करायची आणि ती लपवण्याची व्यवस्था केली आहे, असेही ते म्हणाले.

राज ठाकरे- फडणवीस यांची मिलीभगत

हिंदीची सक्ती ही आगामी महापालिका, नगरपालिका आणि जिल्हापरिषद निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर राजकीय लक्ष विचलित करण्याची योजना आहे, असा आरोप काँग्रेस नेते नाना पटोलें यांनी केला आहे. ही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि मनसे अध्यक्ष राज ठाकरेंची मिलीभगत असल्याचेही त्यांनी म्हटले आहे.

पटोलें पुढे बोलताना म्हणाले की, मराठी भाषेची संस्कृती जपलीच पाहिजे. पहिलीपासून विद्यार्थ्यांवर हिंदीचे ओझे नसावेच, याबाबत दुमत नाही; पण हिंदी भाषेचा वाद हा शैक्षणिक मुद्दा न करता त्याला राजकीय स्वरूप देण्यात आले आहे. सरकारने काही दिवसांपूर्वी पहिलीपासून हिंदी अनिवार्य करणार नाही, असे सांगितले, पण मुख्यमंत्र्यांनी राज ठाकरेंची भेट घेताच वादग्रस्त जीआर कसा निघाला ? नाना पटोलें म्हणाले की, आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकांमध्ये मतविभाजन करून त्याचा फायदा भाजप व मनसेला व्हावा, हा यामागे हेतू असून मी मारल्यासारखे करतो, तू रडल्यासारखे कर, असा प्रकार आहे. या मुद्यामागे महायुती सरकारचे राजकारण असून फडणवीस-राज ठाकरे या दोघांनाही विद्यार्थी शिक्षण व भाषा याबद्दल काहीही देणेघेणे नाही, असेही ते म्हणाले.

राज्य सरकारचा निषेध सात हजारोंवर शाळांचा वेगळा निर्णय

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २० :

दीर्घ सुट्यांचा आनंद उपभोगून शाळेत येणाऱ्या बालकांना शाळा हवीहवीशी वाटावी, यासाठी नव्या शैक्षणिक वर्षाच्या पहिल्या दिवशी ह्यशाळा प्रवेशोत्सव साजरा करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला.

मात्र, शिक्षणसंस्थाचालकांच्या मागण्यांकडे राज्य शासन हेतुपुरस्सर सातत्याने दुर्लक्ष करत असल्याचा आरोप करत विदर्भातील सात हजारोंवर शाळांनी ह्यशाळा प्रवेशोत्सवाबद्दल बहिष्कार टाकत २३ जूनपासून शाळा सुरू न करण्याचा ठाम निर्णय घेतला आहे. महाराष्ट्र राज्य शिक्षण संस्था महामंडळांचे सरकारवाह रविंद्र फडणवीस यांनी शुक्रवारी पत्रकार परिषदेत ही माहिती दिली.

शिक्षणसंस्था महामंडळांच्या शाळा न सुरू करण्याचा निर्णय घेत प्रवेशोत्सवाबद्दल बहिष्कार टाकला आहे. त्यासंदर्भात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना निवेदनाद्वारे आधीच कळविण्यात आले आहे, असे रविंद्र फडणवीस म्हणाले. या

निवेदनात स्पष्ट करण्यात आले आहे की, शिक्षण विभागाशी संबंधित अनेक गंभीर प्रश्न शासनाकडे प्रलंबित असून त्याबाबत वेळोवेळी पत्रव्यवहार आणि निवेदनांद्वारे पाठपुरावा करूनही ठोस निर्णय घेण्यात आलेला नाही.

निवेदनात मालमत्ता करातून शैक्षणिक संस्थांना सूट, अनुदानित शाळांना निवासी वीज दर, सौर ऊर्जा सुविधा विनामूल्य देणे, शिक्षण हक्क कायद्याअंतर्गत शाळांना एकदाच कायमस्वरूपी मान्यता देणे, आरटीई अंतर्गत विद्यार्थ्यांच्या शुल्क प्रतिपूर्तीचे थकीत २४०० कोटी रुपये शासनाने त्वरीत वितरित करणे आणि लिपिक व चतुर्थश्रेणी कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती यांसारख्या मागण्या नमूद करण्यात आल्या आहेत. तसेच, १५ मार्च २०२५ च्या अन्यायकारक संघ मान्यतेचा आदेश तातडीने रद्द करण्याचीही मागणी करण्यात आली आहे. महामंडळांने स्पष्ट इशारा दिला आहे की, जस शासनाने वेळेत योग्य प्रतिसाद दिला नाही, तर नवीन शैक्षणिक सत्रात विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशापासून ते वर्गाशिक्षणापर्यंत सर्व प्रक्रिया रोखण्यात येईल.

येथे जाण्याकरिता रहदारीचा मार्ग नव्हता, सामाजिक न्याय विभाग व आर्थिक बजेट या हेडमधून सुसुंद्रा ते हेटी व आजूबाजूच्या गावाला जोडण्यासाठी रस्ता खडीकरण ते काही भागातील डांबरीकरण व समाज मंदिराकरिता २० लाख, ६० लाख व १५ लाख निधी आमदार असताना मी दिला. परंतु स्मशानभूमीत जाण्याकरिता मध्ये नाला असून, रस्त्याकरिता शासनाकडे जागा नाही. शेतातून जाण्यासाठी मार्ग काढण्याकरिता रस्ता व पूलाचे प्रयोजन होते. परंतु आमच्या कुटुंबाला शासकीय नोकरी द्या, भूसंपादनाचा योग्य मोबदला द्या अशा नानाविध मागण्या गावकऱ्यांकडून पुढे आल्याने हा मार्ग होऊ शकला नाही. स्मशानभूमीवर प्रेत नेण्याकरिता आजही नाट्यातून जावे लागते ही विदारक परिस्थिती आहे, शाळकरी मुलांनाही अडचणी आहेत, अशी खंत माजी आमदार तथा विधान परिषद सदस्य दादाराव केचे व माजी जि. प. अध्यक्ष सरिता गाखरे यांनी प्रतिनिधींशी बोलताना व्यक्त केली. या संदर्भात उपसरपंच राहुल फुले यांचेशी संपर्क साधला असता त्यांचा भ्रमणध्वनी बंद होता.

जबाबदार कोण ? असा प्रश्नही विचारला जात आहे. शेकडो हेक्टर शेती याच मार्गातून असल्याने शेकड्यांना